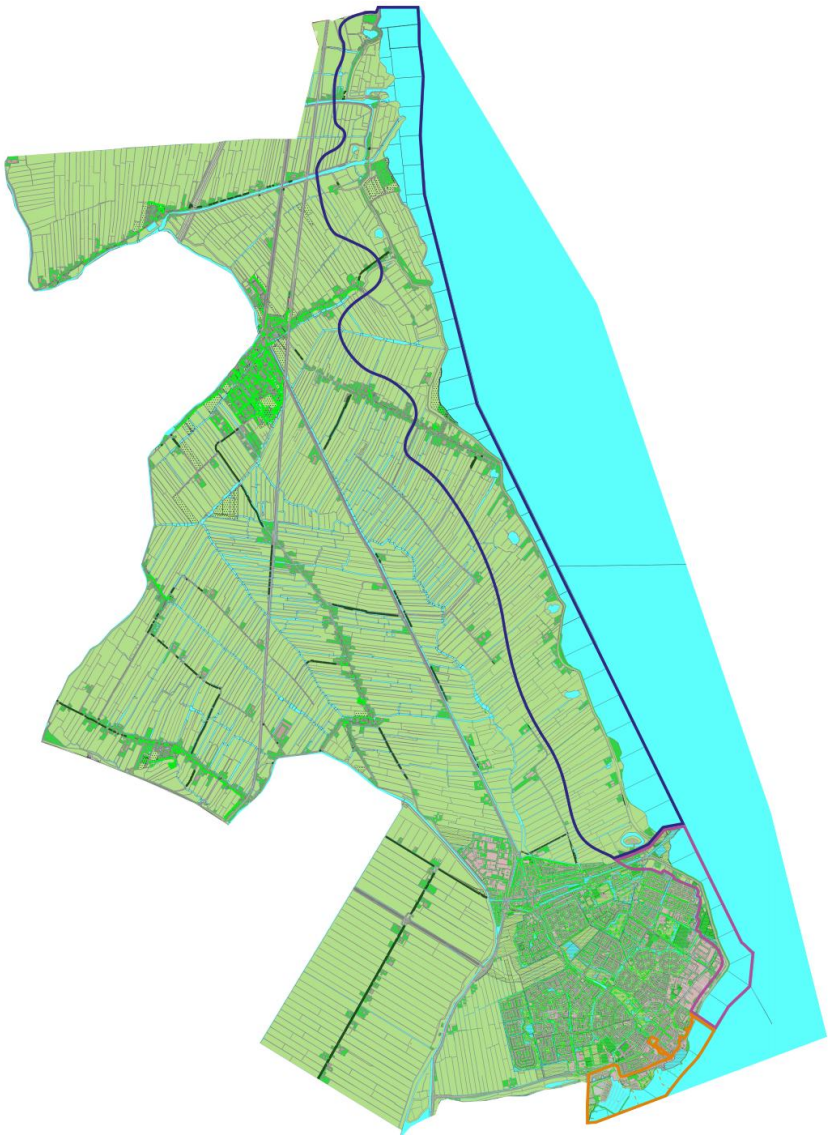
Nota van Uitgangspunten

Programma Waterfront

Themaraad 13 november 2025
Raadsplein 18 december 2025

Inhoudsopgave

1 Aanleiding 4
1.1 Introductie 4
1.2 Context 4
1.2.1 Omgevingsprogramma's 4
1.2.2 Uitgangspunten 5
1.2.3 Beleidsanalyse bestaand beleid 5
1.2.4 Digitaal raadpleegbaar in DSO 5
1.2.5 Concretisering van de doelen 6
1.2.6 Toelichting begrippen 6
2 Leeswijzer 8
2.1 Inhoud 8
2.2 Centrale vragen 8
2.3 Overnemen, wijzigen of niet overnemen 8
3 Beleidsmatige uitgangspunten 11
3.1 Doel 1: Een betere balans van het gebruik van het waterfront 11
3.1.1 Algemene uitgangspunten 11
3.1.2 Uitgangspunten over wonen 12
3.1.3 Uitgangspunten over ondernemen 12
3.1.4 Uitgangspunten recreatie 14
3.1.5 Uitgangspunten toerisme 16
3.1.6 Uitgangspunten natuur 18
3.2 Doel 2: Beter borgen van de cultuur, identiteit en aanzicht van het waterfront 19
3.2.1 Uitgangspunten cultuur 19
3.2.2 Uitgangspunten identiteit 20
3.2.3 Uitgangspunten aanzicht 21
3.3 Doel 3: Het beter verbinden van de gebieden in het gehele waterfront 24
3.3.1 Uitgangspunten verbinding 24
4 Financiële uitgangspunten 26
5 Organisatorische uitgangspunten 27
6 Juridische uitgangspunten 28
7 Bijlage 29
Bijlage 1: Overzicht bestaande beleidsdocumenten 29
Bijlage 2: Overzicht oranje uitgangspunten 31

Bijlage 3: Overzicht rode beleidsuitgangspunten 41

1 Aanleiding

1.1 Introductie

In de ‘omgevingsvisie Samen zetten we koers’ van 20 juli 2023 van gemeente Edam-Volendam is opgenomen dat de gemeente zal werken volgens de beleidscyclus van de Omgevingswet. Dat betekent dat de gemeente haar ambities en doelen in de omgevingsvisie uitwerkt via omgevingsprogramma’s en indien nodig daarvoor regels stelt in het omgevingsplan.
Op 6 februari 2024 heeft het college van B&W een plan van aanpak ‘werken met omgevingsprogramma’s’ vastgesteld en de raad hierover geïnformeerd via een raadsinformatiebrief.

In het plan van aanpak ‘werken met omgevingsprogramma’s’ staat hoe het college en de raad gedurende de eerste twee omgevingsprogramma’s in ieder geval met elkaar samenwerken. De raad stelt een **nota van uitgangspunten** vast. Het college stelt een ontwerp-programma op. De raad wordt vervolgens om een zienswijze gevraagd. Het college stelt het omgevingsprogramma vast met inachtneming van de zienswijzen. Het college informeert de raad met een raadsinformatiebrief.

De nota van uitgangspunten van programma Waterfront en programma Energie en klimaat wordt ter vaststelling aan de raad voorgelegd.

1.2 Context

1.2.1 Omgevingsprogramma’s

Er bestaan verschillende soorten omgevingsprogramma’s. De voor de gemeente relevante omgevingsprogramma’s zijn vooralsnog de verplichte en onverplichte omgevingsprogramma’s. Deze programma’s kunnen vervolgens thematisch (sectoraal) en gebiedsgericht (integraal) van aard zijn. In een themagericht omgevingsprogramma worden sectoraal beleidsvoornemens ten aanzien van een bepaald thema uitgewerkt. In een gebiedsgericht omgevingsprogramma wordt gelijktijdig gewerkt aan verschillende thema’s met een grote verscheidenheid aan maatregelen tot gevolg. Een programma kan ook een combinatie van bijvoorbeeld themagericht en gebiedsgericht, te denken valt aan een programma over aardgasvrije wijken.

In programma Waterfront dat een gebiedsgericht programma is, wordt ook het beleid nader uitgewerkt. Om slagvaardig met een gebiedsgericht Omgevingsprogramma aan het werk te gaan is het van belang dat het thematisch beleid voldoende op orde is. Binnen een gebiedsgericht omgevingsprogramma komt dit beleid bij elkaar en vervolgens wordt daar, rekening houdend met de lokale situatie, een integrale afweging over gemaakt. Het is niet wenselijk om in gebiedsgerichte Omgevingsprogramma’s, specifiek thematisch beleid op te stellen terwijl algemeen thematisch beleid binnen de gemeente op dat onderdeel nog ontbreekt. Het is wel mogelijk dat naar aanleiding van het werken aan gebiedsgerichte omgevingsprogramma’s blijkt dat bestaand thematisch beleid of de Omgevingsvisie aangepast of aangevuld moeten worden.

1.2.2 Uitgangspunten

Er zijn verschillende soorten uitgangspunten te benoemen. De uitgangspunten fungeren als een soort kader waarbinnen het programma opgezet gaat worden. Wij noemen hier de juridische, financiële, organisatorisch en beleidsmatige uitgangspunten. Deze zijn in de hoofdstukken hierna te lezen.

1.2.3 Beleidsanalyse bestaand beleid

Om te weten binnen welke beleidsmatige uitgangspunten het programma mag bewegen moeten we eerst weten welke beleidsmatige uitgangspunten de raad reeds heeft vastgesteld en of deze van toepassing zijn op het betreffende programma.
De omgevingsvisie is met inwerkingtreding van de Omgevingswet het enige strategische document van de gemeente met betrekking tot de fysieke leefomgeving. In de omgevingsvisie moeten de strategische beleidsuitgangspunten zijn opgenomen. Deze zijn overgenomen uit de relevante beleidsdocumenten en opgenomen in de omgevingsvisie. Die beleidsdocumenten bevatten niet alleen strategische beleidsuitgangspunten. Dat is dan ook de reden dat de raad bij vaststelling van de omgevingsvisie geen beleidsstuk heeft kunnen intrekken. De rest van dat betreffende beleidsdocument is namelijk nog steeds van toepassing.

Nadat de technische commissie in de vergadering van 13 februari 2025 heeft besloten om ook de beleidsmatige uitgangspunten te willen vaststellen heeft de organisatie 68 beleidsdocumenten regel voor regel gelezen op beleidsuitgangspunten en deze onderscheiden in strategische, tactische en beleidsmatige uitgangspunten. Vervolgens hebben de programmamanagers de grote verzameling beleidsuitgangspunten verder geanalyseerd op het betreffende programma. De strategische beleidsuitgangspunten zijn vervolgens vergeleken met de strategische uitgangspunten van de omgevingsvisie. De tactische beleidsmatige uitgangspunten horen thuis in het omgevingsprogramma. De operationele uitgangspunten landen in het omgevingsplan of in een uitvoeringsagenda.

Tijdens de beleidsanalyse is gebleken dat het opnemen van algemene beleidsuitgangspunten van de gemeente in een plan voor een bepaald gebied **niet automatisch betekent** dat deze regels later **kunnen worden ingetrokken**.
Dit is **alleen mogelijk** als de regels specifiek zijn gemaakt voor het gebied **Waterfront**, of een deel daarvan. Een voorbeeld hiervan is het Beeldkwaliteitsplan Europaplein 2016.
In bijlage 1 is een overzicht opgenomen van de bestaande beleidsstukken.

1.2.4 Digitaal raadpleegbaar in DSO

Tot slot is bij de beleidsanalyse gebruik gemaakt van onderwerpen en thema's die ook gebruikt worden in het digitaal stelsel omgevingswet (hierna DSO). De programma's die vanuit de omgevingsvisie worden uitgewerkt hebben het karakter en status van een omgevingsprogramma en worden gekwalificeerd als een omgevingsdocument. Omgevingsdocumenten moeten in een standaard toepassingsprofiel omgevingsdocumenten openbaar worden gemaakt. Dit gebeurt in het DSO. Plaatsing van de documenten in het DSO draagt bij aan de ambitie van de Omgevingswet namelijk transparantie en gelijk kennisniveau.

De beleidsanalyse is raadpleegbaar zodat de andere programma's makkelijker de beleidsuitgangspunten kunnen toepassen op de programma's die dan op dat moment worden opgesteld.

1.2.5 van de doelen

De nota van uitgangspunten heeft betrekking op **bestaande** beleidsmatige uitgangspunten.
In programma Waterfront wordt parallel gewerkt aan de concretisering van de doelen die in de omgevingsvisie staan. Het omgevingsprogramma Waterfront wordt programmatisch aangepakt. Voor de eerste twee omgevingsprogramma's is gekozen voor de VPNG-methodiek. Deze methodiek helpt de organisatie om het overzicht van het programma te bewaren en de doelen SMART[1] te maken.

Op basis van de concretere doelen kunnen indicatoren worden bepaald en SMART-doelen worden geformuleerd. Vervolgens bepalen we wat we gaan DOEN om die SMART-doelen te halen. Die SMART-doelen monitoren en evalueren we vervolgens in de reguliere P&C cyclus.
Nu we in kaart hebben gebracht welke beleidsmatige uitgangspunten er al zijn, kunnen we met de concretisering van de doelen ook het gesprek voeren of we nog andere uitgangspunten nodig hebben. Meer informatie over de concretere doelen volgt in het programmaplan. Een eerste toelichting op de algemeen geformuleerde doelen in de omgevingsvisie staan in deze nota wel rees opgenomen.

1.2.6 Toelichting begrippen

Voordat we de uitgangspunten verdelen over de doelen is het handig om enkele begrippen te definiëren zodat we daar een gedeeld beeld bij hebben.

a. De omgevingsvisie is een integrale langetermijnvisie van de gemeente voor de hele fysieke leefomgeving en haar grondgebied. De omgevingsvisie bevat de volgende elementen:
    a) Een beschrijving van de hoofdlijnen van de kwaliteit van de fysieke leefomgeving: waar bestaat de fysieke leefomgeving uit en wat is de kwaliteit ervan?
    b) De hoofdlijnen van de voorgenomen ontwikkeling, gebruik, beheer, bescherming en behoud van het grondgebied: wat gebeurt er/ gaat er gebeuren aan ontwikkelingen en instandhouding van het grondgebied?
    c) De hoofdzaken van het voor de fysieke leefomgeving te voeren integrale beleid: wat zijn de na te streven doelen en op welke manier worden die bereikt?
b. Het omgevingsprogramma is een beleidsdocument gericht op het uitwerken en vormgeven van beleid over (onderdelen van) de fysieke leefomgeving. Een programma bevat voor een of meer onderdelen van de fysieke leefomgeving:
    a) een uitwerking van het te voeren beleid voor de ontwikkeling, het gebruik, het beheer, de bescherming of het behoud daarvan;
    b) maatregelen om aan een of meer omgevingswaarden te voldoen of een of meer andere doelstellingen voor de fysieke leefomgeving te bereiken.
c. Het omgevingsplan is het instrument waarin de gemeente regels stelt over de fysieke leefomgeving. Iedere gemeente heeft één omgevingsplan dat geldt voor haar hele grondgebied. Het omgevingsplan bevat de regels die nodig zijn voor een evenwichtige

[1] SMART staat voor specifiek, meetbaar, acceptabel, realistisch en tijdgebonden

toedeling van functies aan locaties. Daarnaast kun je in het omgevingsplan regels opnemen over activiteiten die gevolgen (kunnen) hebben voor de fysieke leefomgeving en kun je in het omgevingsplan omgevingswaarden vastleggen.

d. Een strategisch beleidsuitgangspunt is een beleidsuitgangspunt dat een algemene richting, ambities en doelstellingen van de gemeente benoemt. Wat zijn onze doelen en ambities ten aanzien van de fysieke leefomgeving en de activiteiten die gevolgen kunnen hebben voor de fysieke leefomgeving? Deze worden in de omgevingsvisie opgenomen.
e. Strategische beleidsuitgangspunten worden vooral opgenomen in het kerninstrument omgevingsvisie.
f. Een tactisch beleidsuitgangspunt is een beleidsuitgangspunt dat iets zegt over hoe we de ambities en doelen gaan bereiken.
g. Tactische beleidsuitgangspunten worden vooral opgenomen in het kerninstrument omgevingsprogramma's.
h. Een operationeel beleidsuitgangspunt is een beleidsuitgangspunt dat tot doel heeft om dagelijkse uitvoering van taken en processen om de tactische plannen te realiseren. Het is de operationele uitwerking van de hoe vraag in acties (uitvoeringsagenda) en afspraken in regels (omgevingsplan).
i. Een operationeel beleidsuitgangspunt wordt vooral opgenomen in de kerninstrumenten omgevingsprogramma als maatregelen en in het omgevingsplan als juridische regel.
j. Onder het waterfront verstaan we het gebied zoals ingetekend op de kaart, zie bijlage I.
k. Onder toekomstbestendig[2] (duurzaam) (verblijfs)toerisme verstaan we: Toerisme dat volledig rekening houdt met de huidige en toekomstige ecologische, sociale en economische impacts en dat zich richt op de behoeften van bezoekers, de industrie, het milieu en de lokale bevolking. Wat deze definitie laat zien is dat er rekening wordt gehouden met diverse aspecten. Tevens sluit de definitie aan bij onderdeel 3 van het afwegingskader uit de omgevingsvisie: afwentelen naar tijd en plaats wordt voorkomen. Dit geldt dus ook voor het toerisme.
l. Waardevolle bezoeker[3]: De waardevolle bezoeker in Edam-Volendam is de bezoeker (ook een inwoner) die een positieve bijdrage levert aan de gemeente. Deze bezoeker kiest voor kwaliteit, beleeft en besteedt lokaal, en spreidt zijn of haar bezoek over verschillende tijden en plaatsen. Hij of zij voelt zich welkom, geniet van cultuur, gezelligheid en bijzondere ervaringen, en deelt dit met anderen. De waardevolle bezoeker komt graag terug, gaat respectvol om met dorp, stad, inwoners, natuur en omgeving, en helpt mee aan een sterke economie en een gezonde samenleving. Het bezoek is in balans met wat de omgeving aankan en draagt zo bij aan duurzaam en toekomstbestendig toerisme en een goede leefkwaliteit voor bewoners.

[2] Waar de omgevingsvisie spreekt over duurzaam (verblijfs)toerisme dekt het begrip toekomstbestendig (verblijfs)toerisme meer de lading.

2 Leeswijzer

2.1 Inhoud

In hoofdstuk 1 is de aanleiding van de nota van uitgangspunten benoemd. In hoofdstuk 2 wordt context gegeven over omgevingsprogramma's, soorten uitgangspunten en de beleidsanalyse van bestaand beleid. In hoofdstuk 3 worden de beleidsmatige uitgangspunten opgesomd die wij relevant vonden voor programma Waterfront. In hoofdstuk 4 worden de financiële uitgangspunten genoemd, in hoofdstuk 5 de organisatorische en in hoofdstuk 6 de juridische uitgangspunten.
Met betrekking tot de beleidsmatige uitgangspunten is het goed om een extra uitleg te geven. Dit hoofdstuk is het hart van de nota van uitgangspunten en gaat over eerder door de raad vastgesteld beleid toegepast op de doelen van het programma.
In de omgevingsvisie staan 3 ambities genoemd die wij vertaald hebben in doelen:

- Een betere balans van het gebruik van het waterfront
- Beter borgen van de cultuur, identiteit en aanzicht van het waterfront
- Het beter verbinden van de gebieden in het gehele waterfront

2.2 Centrale vragen

De uitgangspunten zijn verdeeld over de hierboven genoemde doelen waarbij de centrale vragen waren (zie Brondocument excelNvU):

1) Valt dit binnen het gebied waterfront?
2) Draagt dit uitgangspunt op een of andere manier bij aan het realiseren van een van de doelen?
3) Op welk niveau bevindt het uitgangspunt zich?
   a) Uitgangspunten die niet in de omgevingsvisie staan neemt het programma Waterfront met zich mee totdat de omgevingsvisie is geactualiseerd. Strategische uitgangspunten die wel in de omgevingsvisie staan worden niet meegenomen.
   b) Bevindt het uitgangspunt zich op tactisch niveau, dan nemen we die mee in het programma.
   c) Bevindt het uitgangspunt zich op operationeel niveau, dan nemen we het uitgangspunt niet mee. Operationele uitgangspunten zijn over het algemeen óf acties óf regels voor het omgevingsplan. Na de nota van uitgangspunten wordt het programma opgesteld met SMART-doelen en worden de uitgangspunten op operationeel niveau of in de uitvoeringsagenda opgenomen of bij het omgevingsplan neergelegd om de regel op te nemen (voor zover dat nog niet is gebeurd).

2.3 Totstandkomingsproces Nota van uitgangspunten: overnemen, wijzigen of niet relevant

In het totstandkomingsproces van de nota van uitgangspunten is gewerkt met meerdere versie, namelijk een 70%versie, een 90% versie en de 100% versie. De 100% versie ligt voor u.
De 70% en de 90% versie hebben we besproken met de technische commissie.

90%versie

Nadat het betreffende uitgangspunt is gekwalificeerd als van toepassing op het programma, zijn de uitgangspunten in de 90% versie van de nota van uitgangspunten beoordeeld op **meenemen**, **wijzigen** of **niet relevant**.
Groene uitgangspunten zijn de uitgangspunten die we meenemen bij het opstellen van het programma en die onverkort al in vastgestelde beleidsstukken staan. Oranje uitgangspunten betekende tekstueel aanpassen (naar B1-niveau) of inhoudelijk iets wijzigen (denk hierbij aan het toevoegen of enkel weghalen van woorden). Rode uitgangspunten zijn uitgangspunten die dubbel zijn, inhoudelijk niets zeggen, gedateerd zijn of iets zegt dat tegenstrijdig is met andere uitgangspunten. Voor de duidelijkheid: uitgangspunten die geen betrekking hebben op het programma zijn niet meegenomen in de nota van uitgangspunten.
In de bijlage is een overzicht opgenomen van zowel de oranje evenals de rode uitgangspunten. De suggestie voor de oranje uitgangspunten staan ook hier vermeld, evenals de reden voor de verandering.

100%versie

De 100%-versie kent dezelfde uitgangspunten als de 90%-versie, maar leest net iets anders. In deze versie zijn nog slechts twee soorten uitgangspunten opgenomen:

- De uitgangspunten die voorheen groen waren, zijn nu in zwart opgenomen.
- De uitgangspunten die in de 90%-versie oranje waren, waren destijds de originele teksten.

Daarbij deden we in de bijlage een voorstel tot wijziging. In de 100%-versie zijn deze wijzigingen nu doorgevoerd. Daarom zijn deze uitgangspunten cursief weergegeven, zodat zichtbaar blijft welke uitgangspunten zijn aangepast. De oorspronkelijke teksten zijn terug te vinden in de bijlage.

Om terug te kunnen herleiden hebben hoe de oorspronkelijke uitgangspunten precies waren, hebben we zowel de gewijzigde (oranje) als de niet meer relevante (rode) uitgangspunten in een bijlage opgenomen.

Programma Waterfront is, zoals eerder gezegd, een gebiedsgericht programma. Dat betekent dat de nota van uitgangspunten in principe niet leidt tot het intrekken of wijzigen van uitgangspunten in bestaande beleidsdocumenten. Ook bij thematische programma's, zoals het programma Energie & Klimaat, is het intrekken of aanpassen van beleid niet de taak van de nota van uitgangspunten; dit kan pas in een later stadium via een beleidswijziging.

Achter elk uitgangspunt staat uit welk beleidsdocument het uitgangspunt afkomstig is en het niveau dat het heeft gekregen. De uitgangspunten zijn benaderd vanuit de ER-doelen zoals hierboven al benoemd. Vervolgens hebben we een onderscheid gemaakt per deelgebied van het waterfront. Sommige uitgangspunten gelden in meerdere gebieden. Deze uitgangspunten zijn opgesomd onder het kopje -Algemeen-. Voor het overzicht willen we namelijk de uitgangspunten maar één keer benoemen in de nota van uitgangspunten.

Strategische uitgangspunten

Tot slot, zoals eerder gezegd staan in deze nota van uitgangspunten de strategische uitgangspunten uit alle beleidsdocumenten die niet in de omgevingsvisie staan. Programma Waterfront neemt deze uitgangspunten mee totdat de omgevingsvisie is geactualiseerd. Strategische uitgangspunten die wel in de omgevingsvisie staan worden niet meegenomen.

Het beleidsmatig kader op strategisch niveau voor programma Waterfront is nu de omgevingsvisie en de strategische uitgangspunten in deze nota.

Het beleidsmatig kader op tactisch niveau voor programma Waterfront is deze nota van uitgangspunten.

Het beleidsmatig kader op operationeel niveau zijn de regels in het omgevingsplan en de toelichting daarop.

3 Beleidsmatige uitgangspunten

3.1 Doel 1: Een betere balans van het gebruik van het waterfront

Dit doel richt zich op een gebalanceerd gebruik van de waterfrontgebieden van Volendam, Edam en Zeevang, met aandacht voor wonen, ondernemen, recreatie, toerisme en natuur. Belangrijk is het behoud van het historische en landschappelijke karakter, het stimuleren van zachte recreatie en kwalitatief ondernemerschap, en het bevorderen van natuur en biodiversiteit. De focus verschilt per gebied: in Volendam ligt de nadruk op toerisme, in Edam op recreatie, en in Zeevang op natuur. De balans tussen de verschillende functies wordt bewaakt om leefbaarheid, duurzaamheid en authenticiteit te waarborgen.

3.1.1 Algemene uitgangspunten

1. *Om overlast van toeristen te voorkomen, moet er een goede balans zijn tussen het aantal bezoekers, de inwoners en het gebruik van de openbare ruimte. (Toeristische Visie) (Strategisch)*
2. *In de gemeente Edam-Volendam vinden we gastvrijheid belangrijk. Bezoekers moeten zich welkom en veilig voelen. (Horecavisie 2021) (Strategisch)*
3. Kleinschalige verblijfsaccommodaties als Bed and Breakfast, zijn in een aantal gebieden welkom (uiteraard onder de daarvoor geldende criteria). (Horecavisie 2021) (Tactisch)
4. *Om de toeristenstromen beter te faciliteren is een goede en snelle aan en afvoer van bus en parkeerplaatsen wenselijk. (Detailhandelsstructuurvisie Edam-Volendam 2018) (Tactisch)*
5. Ook toeristisch bezoek aan Edam-Volendam is economisch van belang. Ingezet wordt op een langere verblijfsduur van deze dagjesmensen en op het opvangen van het parkeren aan de randen. Hierdoor neemt de verkeersoverlast als gevolg van deze doelgroep in de kernen af. Net als bij de touringcars gaat dit om het zoveel mogelijk opvangen van parkeren bij het Marinapark in Volendam en de Singelweg in Edam. (Mobiliteitsplan Edam-Volendam 2024) (Tactisch)
6. Wij zien samenwerking tussen belanghebbenden als basis voor het bewaken van balans (1) en ondersteunen dat met het stellen en eventueel handhaven van gebied specifieke regels in het omgevingsplan. (Omgevingsplan) (Tactisch)
7. Om richting te geven aan deze afwegingen, gebruiken we drie principes: 1. Combinatie van functies gaan voor enkelvoudige functies; 2. Identiteit en kenmerken staan centraal; 3. Afwentelen wordt voorkomen. (Omgevingsvisie) (Tactisch)
8. Op de dijk in Volendam en in het centrum van Edam willen we een kwaliteitsslag en de historische herkenbaarheid vergroten. (Omgevingsvisie) (Tactisch)
9. Er zijn dagelijks veel fiets- en wandelfanaten op pad. Toerisme en horeca kunnen elkaar ook hier versterken door gelegenheden te faciliteren waar de bezoeker kan verblijven of nuttigen. (Horecavisie 2021) (Tactisch)
10. Gemotoriseerd verkeer gaat zo veel mogelijk naar de randen, zodat we meer en veiligere ruimte hebben voor voetgangers en fietsers. (Omgevingsvisie) (Tactisch)

3.1.2 Uitgangspunten over wonen

Algemeen

11. Tegelijkertijd dient rekening te worden gehouden met de leefkwaliteit van bewoners binnen de toeristische gebieden. (Toeristische Visie) (Tactisch)

Gebied specifiek

Volendam

Edam

Zeevang

3.1.3 Uitgangspunten over ondernemen

Algemeen

12. *Voor toekomstbestendig verblijfstoerisme is er ruimte nodig voor nieuwe horecazaken die iets extra's toevoegen aan wat er al is. Ook willen we dat de bestaande horeca meer kwaliteit biedt en meer variatie heeft. (Toeristische Visie) (Strategisch)*
13. In haar ambities voor de horeca zoekt de gemeente dan ook naar een verscheidenheid die in balans is met leefbaarheid en het woongenot. (Horecavisie 2021) (Strategisch)
14. De focus voor ontwikkeling van het horeca-aanbod ligt op de inwoner als bezoeker en op het zoveel mogelijk behouden of verbeteren van de leefbaarheid van horeca-gebieden. (Horecavisie 2021) (Strategisch)
15. *De gemeente helpt nieuwe initiatieven die zorgen voor meer variatie in het horeca aanbod. Daarbij kijkt de gemeente naar alle belangen en stimuleert zij ook de ontwikkeling van bestaande horeca. (Horecavisie) (Strategisch)*
16. *Bestaande horecaondernemers dragen eigen verantwoordelijkheid om een divers aanbod aan te bieden. (Horecavisie 2021) (Strategisch)*
17. Van de horecaondernemer wordt verwacht dat hij/zij bewust de belangen van de omgeving meeneemt in de bedrijfsvoering. (Horeca Visie) (Tactisch)
18. een aantrekkelijk en compleet winkelaanbod met voldoende keuzemogelijkheden en kwaliteit voor verschillende doelgroepen (inwoners, regio, toeristen) (Detailhandelsstructuurvisie Edam-Volendam 2018) (Strategisch)
19. In de centrumgebieden binnen de gewenste winkelstructuur blijven alle detailhandelsbranches toegestaan. (Detailhandelsstructuurvisie Edam-Volendam 2018) (Tactisch)
20. De bestaande winkelstructuur willen we handhaven. (Omgevingsvisie) (Tactisch)
21. Vergroten van de aandacht voor streekproducten (voedsel, entertainment, polders, IJsselmeer, waterrecreatie en dergelijke). (Duurzaamheidsagenda Edam-Volendam 2018-2037) (Tactisch)
22. In het geval dat desondanks onevenredige schaarste of leegstand dreigt, pakt de gemeente Edam-Volendam haar verantwoordelijkheid op om bijvoorbeeld door de inzet van actief grondbeleid - de balans zo goed mogelijk te herstellen. (Omgevingsvisie) (Tactisch)

Gebied specifiek

Volendam

23. *Vanwege overlast wordt toevoeging van nacht concepten niet toegestaan. (Horeca Visie) (Tactisch)*
24. In haar ambities voor de horeca op de Dijk zoekt de gemeente dan ook naar een verscheidenheid die in balans is met leefbaarheid en het woongenot. (Horeca Visie) (Strategisch)
25. Om aantrekkelijk te blijven voor alle bezoekers van de Dijk is het van belang dat de verscheidenheid in het horeca-aanbod weer toe gaat nemen. Hiervoor wordt ontwikkeling van concepten die een plus geven op het huidige aanbod gestimuleerd. (Horeca Visie) (Strategisch)
26. Omdat we verscheidenheid in aanbod willen stimuleren staan we wel open voor concepten (mengvormen) die zich aantoonbaar onderscheiden van het bestaande aanbod. (Horeca Visie) (Tactisch)
27. Het Europaplein moet voor inwoners een plaats van ontmoeting worden en voor bezoekers een herkenbaar onderdeel van het centrum. Het is voor dit gebied dan ook van belang dat het horeca-aanbod in balans is met leefbaarheid en het woongenot. (Horeca Visie) (Tactisch)
28. *Openingstijden van de horeca op Europaplein sluiten aan op die van de winkels. (Horeca Visie) (Tactisch)*
29. *Slobbeland kan een entree van Volendam zijn. Het kan een rode loper vormen tussen het Marinapark en de dijk en een plek zijn om te verblijven met vrijetijdsvoorzieningen. (Horeca Visie) (Tactisch)*
30. Verscheidenheid aan functies (wonen, detailhandel en horeca) in stand houden. (Horeca Visie) (Strategisch)
31. Op het moment dat een initiatief gewenst is, of geconsolideerd dient te worden in een bepaald gebied, is de volgende stap om te kijken of het ingediende concept ook een kwalitatieve impuls kan geven aan het gebied. (Horeca Visie) (Tactisch)
32. Er geldt binnen de gemeente een uitsterfbeleid voor horeca op verdiepingen. Het uitsterfbeleid is in het leven geroepen na de nieuwjaarsbrand en heeft als doel om de onveilige situaties te voorkomen. Het uitsterfbeleid van de horeca op verdiepingen moet echter niet worden gezien als een doel op zich, maar als een voor de hand liggend middel om het doel te bereiken. Er zijn wel degelijk scenario's te bedenken waarbij een wijziging van de indeling of functie van een (aantal) panden de veiligheid beter borgt dan de huidige situatie. Om deze reden kan het college kiezen om toch horeca op een verdieping toe te staan. (Horeca Visie) (Tactisch)
33. Het uitnodigen van initiatief tot nieuwe gelegenheden of positieve ontwikkeling van bestaande gelegenheden kan worden gestimuleerd door financiële bijdragen te leveren. Negatieve ontwikkelingen kunnen worden ontmoedigd door daar financiële sancties tegenover te zetten.B131 (Horeca Visie) (Tactisch)
34. *We willen een ander publiek aantrekken dat meer interesse heeft in de verhalen van Volendam. Deze bezoekers blijven daardoor langer en bezoeken meerdere plekken in Volendam. (Adviesdocument Slobbeland 9-11) (Strategisch)*

35. *Het is ook belangrijk dat het aanbod aantrekkelijk is voor de eigen inwoners van Volendam. Dat geldt vooral wanneer dit aanbod goed samengaat met winkels en horeca in een fijne omgeving. (Adviesdocument Slobbeland 9-11) (Strategisch)*
36. *De vraag naar hotels is in de Metropoolregio Amsterdam nog steeds groot. In de gemeente Edam-Volendam passen vooral kleine en middelgrote boutiquehotels. (Adviesdocument Slobbeland 9-11) (Tactisch)*
37. *Het is belangrijk om een stedenbouwkundig plan te maken voor het hele toeristische kerngebied. Dit plan moet ook het bedrijventerrein bij Slobbeland meenemen. (Adviesdocument Slobbeland 9-11) (Tactisch)*
38. *Aanlooproutes, zoals het gebied Europaplein-Zeestraat, kunnen aantrekkelijker worden gemaakt door lokale speciaalzaken toe te voegen die zich onderscheiden van het gewone aanbod. (Detailhandelsstructuurvisie Edam-Volendam 2018) (Tactisch)*
39. Het aanbod zou gericht kunnen zijn op streekeigen, ambachtelijke producten, dat nu nog minimaal is. (Beleidsnotitie Europaplein Volendam 2016) (Tactisch)

Edam

Zeevang

3.1.4 Uitgangspunten recreatie

Algemeen

40. *Speelplekken zijn een verbindende factor waar sport, spel, bewegen, samenwerken en ontmoeten samenkomen. (Nota Speelruimte Edam-Volendam 2020-2029) (Strategisch)*
41. We willen de recreatieve waarde van ons water en ons buitengebied verhogen, maar willen - in tegenstelling tot de ambitie uit 1932 - geen massatoerisme in deze rustige gebieden. (Omgevingsvisie) (Tactisch)
42. We stimuleren nieuwe recreatiemogelijkheden (voet- en fietspaden) op de bestaande dijken. (Omgevingsvisie) (Tactisch)
43. *Voor alle vormen van recreatie is er een plek op, in of aan het water. De voorzieningen sluiten aan bij de wensen van de gebruikers. Ook voor mindervaliden zijn er genoeg mogelijkheden voor waterrecreatie. De overheden erkennen het belang van de verschillende gebruikers en nemen hun belangen mee in plannen voor gebiedsontwikkeling, herstructurering of groot onderhoud. (Visie op Waterrecreatie in Noord-Holland 2030) (Strategisch)*
44. *Waterrecreanten moeten veilig en zonder hinder kunnen genieten van het water. Dat kan door activiteiten goed te verdelen over het gebied. Ook beroepsvaart en recreatie mogen elkaar niet in de weg zitten. Gevaarlijke situaties worden voorkomen door aandacht te geven aan veiligheid en door knelpunten op te lossen, bijvoorbeeld met inrichtingsmaatregelen. (Visie op Waterrecreatie in Noord-Holland 2030) (Tactisch)*
45. *We onderzoeken en faciliteren waar mogelijk voorzieningen voor waterrecreatie. Denk bijvoorbeeld aan visplekken of steigers die ook geschikt zijn voor roeisport. Deze voorzieningen sluiten zoveel mogelijk aan bij de ambities van lokale verenigingen. (Visie op Waterrecreatie in Noord-Holland 2030) (Tactisch)*

46. *De gemeente Edam-Volendam vindt het belangrijk om kansen te benutten om waterrecreatie ook toegankelijk te maken voor ouderen en mindervaliden. We willen aangepaste voorzieningen, zoals via Sportservice, beter bekendmaken. Zorgrecreatie is een groeimarkt waar ondernemers op kunnen inspelen. (Visie op Waterrecreatie in Noord-Holland 2030) (Strategisch)*
47. *Bij gebiedsontwikkelingen moeten kansen voor waterrecreatie worden meegenomen. (Visie op Waterrecreatie in Noord-Holland 2030) (Strategisch)*

Gebied specifiek

Volendam

48. *Het gebied moet een prettige plek zijn om te verblijven, zowel voor inwoners die boodschappen doen als voor toeristen. (Beleidsnotitie Europaplein Volendam 2016) (Tactisch)*
49. Dag-horeca op het plein moet mogelijk zijn, maar het accent moet liggen op een mix van ontmoeting, evenementen en andere functies. (Beleidsnotitie Europaplein Volendam 2016) (Tactisch)
50. Detailhandel, horeca, terrassen en evenementen moeten zoveel mogelijk complementair zijn: ze moeten elkaar niet in de weg zitten maar ondersteunen. (Beleidsnotitie Europaplein Volendam 2016) (Tactisch)
51. Met een ontwikkelplan gaan we voor het Slobbeland de strategie voor een verdere transitie uitwerken. Met de transformatie van het Slobbeland willen we met name voorzien in een toevoeging op het recreatieve en culturele aanbod van het waterfront.
52. Sleutelprojecten zijn daarbij het beter herkenbaar en beleefbaar maken van het verzonken dorp bij Etersheim en de transformatie van het Slobbeland.
53. Op het Slobbeland zetten we in lijn met recente ontwikkelingen verder in op een organische verkleuring van het gebied naar functies en voorzieningen voor recreatie, ambacht, folklore, varend erfgoed en cultuur.

Edam

Zeevang

54. Toerisme en recreatie mag onderdeel worden van de agrarische sector. (Bestemmingsplan buitengebied Zeevang 2016) (Strategisch)
55. *De gemeente wil het gebied beter bereikbaar maken met voet- en fietspaden. Ook wordt het mogelijk om bij de boer te kamperen. Dit doet de gemeente samen met lokale ondernemers. Het doel is om een goede balans te vinden tussen economische groei en het behoud van de natuur en de leefomgeving van de bewoners. (Bestemmingsplan buitengebied Zeevang 2016) (Tactisch)*
56. We geven ruimte aan gebruik van onze buitengebieden in de vorm van ‘stille recreatie’ (zoals wandelen, fietsen, kanoën, zeilen, (kite-) surfen) om gezondheid van onze inwoners en bezoekers te stimuleren. (Omgevingsvisie) (Tactisch)
57. Dankzij het typisch Hollandse karakter van het waterrijke veenweidelandschap en de zichtbare historie heeft het gebied ook een hoge recreatieve waarde. In de eerste plaats voor de eigen bewoners, voor wie een fraaie omgeving een aantrekkelijk bestanddeel van het leefmilieu vormt. (Bestemmingsplan buitengebied Zeevang 2016) (Tactisch)

3.1.5 Uitgangspunten toerisme

Algemeen

58. *Gemeente Edam-Volendam wil invulling geven aan toekomst bestendig verblijfstoerisme. (Toeristische Visie) (Tactisch)*
59. De focus voor de verdere toeristische ontwikkeling van de gemeente ligt eerder op kwaliteit dan op kwantiteit. (Toeristische Visie) (Strategisch)
60. De gemeente dient in nauw overleg met het toeristische bedrijfsleven en met de bewoners van Edam-Volendam richting te geven aan de toeristische ontwikkelingen. (Toeristische Visie) (Tactisch)
61. *Voor gemeente Edam-Volendam geldt dat het huidige toeristische product verbreed en verdiept moet worden. (Toeristische Visie) (Strategisch)*
62. *Door het toeristische aanbod te verbreden en te verdiepen willen we waardevolle bezoekers aantrekken die langer in de gemeente (ver)blijven. (Toeristische Visie) (Strategisch)*
63. *Met betrekking tot het toeristisch product wordt verder ingezet op professionalisering en vercommercialisering van de toeristische informatievoorziening, promotie en marketing. (Toeristische Visie) (Tactisch)*
64. *De toeristische marketing en promotie richt zich vooral op waardevolle bezoekers uit Nederland en buurlanden, die langer in de gemeente (ver)blijven. (Toeristische Visie) (Tactisch)*
65. Om de groei van toerisme in goede banen te leiden en voor een goede balans tussen bewoners en bezoekers te zorgen moet op verschillende niveaus meer worden samengewerkt. Dat geldt met de regio en daarnaast ook met de metropoolregio Amsterdam. (Toeristische Visie) (Strategisch)
66. Het verbeteren van het bestaande toeristische product, het vernieuwen van het bestaande toeristische aanbod en het verbinden van bestaande bouwstenen. (Toeristische Visie) (Tactisch)
67. *Het streven is om beter bekend te maken in de metropoolregio Amsterdam en in Amsterdam zelf dat de gemeente Edam-Volendam inzet op de waardevolle bezoeker. (Toeristische Visie) (Strategisch)*
68. *De gemeente moet in haar beleid goede voorwaarden maken zodat het toerisme zo goed mogelijk kan functioneren. Het doel is een samenhangend toeristisch aanbod. Daarbij is het belangrijk om open en duidelijk te zijn over de verschillende plannen die invloed hebben op het toerisme, direct of indirect. (Toeristische Visie) (Tactisch)*
69. *Het is belangrijk dat de gemeente bijdraagt aan toeristische marketing om verblijfstoerisme toekomstbestendig te maken. Het doel is niet om méér bezoekers te trekken, maar om de kwaliteit te vergroten. (Toeristische Visie) (Tactisch)*
70. Een professionele marketing en promotie van de gemeente zorgt ervoor dat de (potentiële) dagtoeristen op een aansprekende en eigentijdse manier geïnformeerd worden over het toeristische aanbod. (Toeristische Visie) (Tactisch)
71. *De belangrijkste taak van de toeristische ondernemer is het runnen van een gezonde onderneming van goede kwaliteit. Zo dragen zij bij aan de toeristische aantrekkingskracht van de gemeente Edam-Volendam. (Toeristische Visie) (Strategisch)*

72. *Toeristische ondernemers moeten actief meedoen aan gezamenlijke activiteiten die de aantrekkingskracht van de gemeente vergroten. Ook nemen zij deel aan gesprekken over de toeristische ontwikkeling in de gemeente, die direct of indirect invloed hebben op hun eigen bedrijf. Verder is het belangrijk dat ondernemers regelmatig kritisch naar hun eigen bedrijf kijken: sluit het aanbod nog aan bij de wensen van de waardevolle bezoeker? (Toeristische Visie) (Tactisch)*
73. *Verblijfstoeristen moeten genoeg redenen hebben om in de gemeente Edam-Volendam te overnachten. Er is aantrekkelijk en voldoende aanbod zoals dag attracties, cultureel aanbod, fiets- en wandelmogelijkheden om te overnachten in de gemeente Edam-Volendam. (Toeristische Visie) (Strategisch)*
74. *In aansluiting op de trends (meer behoefte aan sfeer en beleving, toenemend belang horeca en vrijetijdsfuncties) en ambities (voldoende keuze en kwaliteit) wordt in de toekomst meer ingezet op het aantrekken van de waardevolle en individuele (regionale) bezoeker. (Detailhandelsstructuurvisie Edam-Volendam 2018) (Tactisch)*
75. Verder is het zaak het toeristisch product te innoveren naar duurzaam (verblijfs)toerisme waarbij de lokale economie wordt versterkt en waarmee we excessen ten aanzien van de leefbaarheid van het gebied willen voorkomen. We faciliteren daarom zo veel mogelijk innovatieve initiatieven die daar aan bijdragen. (Omgevingsvisie) (Tactisch)
76. de gemeente Edam-Volendam beoogt een profilering als een toeristisch aantrekkelijke gemeente met drie verschillende en interessante toeristische producten: Edam, Volendam en Zeevang. (Toeristische Visie) (Strategisch)
77. Een uitbreiding van het evenementen-aanbod met een onderscheidend en passend evenement zou ook bijdragen aan de gewenste productvernieuwing. (Toeristische Visie) (Tactisch)

Gebied specifiek

Volendam

78. *In Volendam willen we de waardevolle bezoeker een gevarieerd en kwalitatief goed aanbod van winkels en horecagelegenheden bieden. (Toeristische Visie) (Tactisch)*
79. *In Volendam ontvangen we veel bezoekers, en dat aantal zal de komende jaren blijven groeien. Het accent ligt daarom niet op méér bezoekers, maar op het aantrekken van een andere doelgroep: de waardevolle bezoeker. (Toeristische Visie) (Tactisch)*
80. *Als het aantal toeristen blijft groeien, moet de gemeente in Volendam nieuwe verblijfsmogelijkheden mogelijk maken. Deze moeten aansluiten bij de doelgroep die we willen aantrekken: de waardevolle bezoeker. Het gaat dan om nieuwe, onderscheidende verblijfsconcepten die een meerwaarde bieden naast het huidige aanbod. (Toeristische Visie) (Tactisch)*
81. Een interessant en aanvullend aanbod moet dagtoeristen verleiden om langer te blijven en daarbij mogelijk ook meer geld te besteden.(Toeristische Visie) (Tactisch)
82. *De geschiedenis van Volendam wordt gebruikt als inspiratie om nieuwe producten te ontwikkelen. (Toeristische Visie) (Strategisch)*
83. Uitgangspunt is om middels de nieuwe toeristisch-recreatieve voorzieningen in het gebied, het toeristisch recreatief product van de gemeente kwalitatief te versterken. Deze upgrading moet de gemeente onderscheiden van andere toeristenplaatsen. Gezien de ligging aan het water en de nabijgelegen historische kern van Volendam is aansluiting

gezocht bij de voor Volendam karakteristieke architectuur en stijlkenmerken. (Welstandsnota 2017) (Tactisch)

Edam

84. Edam en Zeevang eerder op het inzetten op versterking van de bekendheid en aantrekkingskracht. (Toeristische Visie) (Tactisch)

Zeevang

85. Edam en Zeevang eerder op het inzetten op versterking van de bekendheid en aantrekkingskracht. (Toeristische Visie) (Tactisch)

3.1.6 Uitgangspunten natuur

Algemeen

86. Voorkomen (zwerf)afval recreatie en toerisme door goede voorzieningen voor afvalscheiding. (Duurzaamheidsagenda Edam-Volendam 2018-2032) (Tactisch)
87. Uiteraard blijven we wel aandacht houden voor de hoeveelheid groen in onze gemeente. Het uitgangspunt is groencompensatie. (Groenbeleidsplan 2020-2024) (Tactisch)
88. Groenblauwe elementen, zoals boomstructuren, parken en waterlopen, markeren de ontwikkelgeschiedenis en zijn daarom belangrijk om in stand te houden en – waar mogelijk – te versterken. Zij dragen niet alleen de identiteit van stad of dorp, instandhouding zorgt er ook voor dat inwoners zich kunnen blijven identificeren met hun woonomgeving. Groenbeleidsplan 2020-2024) (Tactisch)
89. Wij zijn een groene gemeente en bij de aanleg/ontwikkeling van nieuwe wijken, sport-/beweegplekken en speeltuinen houden wij rekening met de aanwezigheid van voldoende groen en natuurlijke schaduwplekken. (Omgevingsvisie) (Tactisch)

Gebied specifiek

Volendam

Edam

Zeevang

90. *Het gemeentebeleid in deelgebied Zeevang richt zich op rustige vormen van toerisme en recreatie. Het gaat vooral om het beleven van natuur en landschap. De belangrijkste doelgroep bezoekers komt uit omliggende dorpen en steden. (Bestemmingsplan buitengebied Zeevang 2016) (Tactisch)*

3.2 Doel 2: Beter borgen van de cultuur, identiteit en aanzicht van het waterfront

Dit doel richt zich op het behouden en versterken van de cultuur, identiteit en het aanzicht van de waterfrontgebieden in Volendam, Edam en Zeevang. Belangrijk is het zichtbaar en beleefbaar maken van cultureel erfgoed, het borgen van de historische identiteit, en het verbeteren van de ruimtelijke kwaliteit. De focus verschilt per gebied: in Volendam ligt de nadruk op het levendige culturele imago en het herstel van het oorspronkelijke vissersdorp karakter, in Edam op het behoud van de ingetogen historische identiteit en de overgang van stad naar water, en in Zeevang op de verbondenheid met het open landschap en de rustgevende cultuurhistorie. Elk gebied wordt zorgvuldig ontwikkeld om de unieke kenmerken van de cultuur, identiteit en het aanzicht te waarborgen.

3.2.1 Uitgangspunten cultuur

Algemeen

91. Hierbij ligt de focus op het type bezoeker dat geïnteresseerd is in de cultuurhistorie van Edam, Volendam en Zeevang en/of de ligging aan het water. Deze bezoeker, die vooral komt op basis van inhoudelijke interesse, heeft in de meeste gevallen meer te besteden en verblijft vaker langer op de bestemming. (Toeristische Visie) (Strategisch)
92. Die de gemeente in de toekomst nog meer wil trekken: de individueel reizende bezoeker die geïnteresseerd is in de cultuurhistorie van het gebied en/of die komt om in een aantrekkelijke omgeving te fietsen, te wandelen of te varen. (Toeristische Visie) (Strategisch)
93. Het creëren van een optimaal lokaal cultureel klimaat is een gezamenlijke opgave voor de gemeente, culturele organisaties, actieve inwoners en ondernemers. (Beleidsnota Kunst en Cultuur 2018-2022) (Strategisch)
94. We willen nieuwe (kunst- en cultuur)activiteiten mogelijk maken en initiatieven stimuleren. (Beleidsnota Kunst en Cultuur 2018-2022) (Tactisch)
95. Het zichtbaarder maken van de lokale cultuurhistorische identiteit voor bezoekers. (Beleidsnota Kunst en Cultuur 2018-2022) (Strategisch)
96. Ondersteunen van historische- of erfgoedverenigingen om het aanwezige lokale erfgoed levendig te houden voor de gemeenschap en aantrekkelijk te maken voor een breder publiek. (Beleidsnota Kunst en Cultuur 2018-2022) (Tactisch)
97. Het levendig houden en zichtbaarder maken van het aanwezige (immateriële) lokale erfgoed om te voorkomen dat het voor jonge generaties verloren gaat en aantrekkelijker te maken voor (jonge) bewoners en bezoekers. (Beleidsnota Kunst en Cultuur 2018-2022) (Tactisch)
98. Het op hedendaagse en toegankelijke wijze zichtbaar maken van het aanwezige immateriële erfgoed voor bewoners en bezoekers en het vastleggen en overdragen van de aanwezige kennis. (Beleidsnota Kunst en Cultuur 2018-2022) (Tactisch)
99. *We stimuleren innovatieve projecten om het immateriële erfgoed beter zichtbaar te maken. (Beleidsnota Kunst en Cultuur 2018-2022) (Tactisch)*
100. Oude of nieuwe technieken inzetten die het erfgoed zichtbaarder maken. (Beleidsnota Kunst en Cultuur 2018-2022) (Tactisch)

101. Bij de ontwikkeling van het vrijetijdsaanbod in de gemeente Edam-Volendam is het belangrijk om de verhalen te vertalen naar aantrekkelijke musea of andere bezienswaardigheden. (Adviesdocument Slobbeland 9-11 2024) (Tactisch)

102. Cultuur voor iedereen. (Integraal beleidskader Sociaal Domein Zelf, Samen, Organiseren 2022) (Strategisch)

103. De kerk was van oorsprong ook een ontmoetingsplaats. Daar is ook nu nog behoefte aan. Het is belangrijk om die functie te behouden, ook na (gedeeltelijke) herbestemming. (Kerkenvisie Edam-Volendam 2023) (Tactisch)

104. De gemeente Edam-Volendam hecht aan de publieke en traditionele functie van de kerken. Tegelijk is het ook belangrijk om kerken en gebedshuizen te gebruiken voor oude én nieuwe doelen, voor een oud én nieuw publiek. Zo kunnen deze bijzonder gebouwen blijvend gebruikt worden. Het heeft om die reden de eerste voorkeur om de kerkeigenaren te verzoeken bij evt. herbestemming of afstoten van het gebouw eerst te kijken naar een regionale religieuze of maatschappelijke partij, voordat het gebouw in de verkoop komt. (Kerkenvisie Edam-Volendam 2023) (Tactisch)

105. We ondersteunen de ontwikkeling en het behoud van plekken voor de beleving en het behoud van ons varend erfgoed. (Omgevingsvisie) (Tactisch)

106. We genereren meer aandacht voor (onze) kunst en cultuur en de verhalen die bij ons verleden horen door het realiseren van (beeldende) kunst in de openbare ruimte. (Omgevingsvisie) (Tactisch)

Gebied specifiek

Volendam

107. Met een ontwikkelplan gaan we voor het Slobbeland de strategie voor een verdere transitie uitwerken. Met de transformatie van het Slobbeland willen we met name voorzien in een toevoeging op het recreatieve en culturele aanbod van het waterfront. ((Omgevingsvisie) (Tactisch)

108. Op het Slobbeland zetten we in lijn met recente ontwikkelingen verder in op een organische verkleuring van het gebied naar functies en voorzieningen voor recreatie, ambacht, folklore, varend erfgoed en cultuur. (Omgevingsvisie) (Tactisch)

Edam

Zeevang

3.2.2 Uitgangspunten identiteit

Algemeen

109. We willen het typisch Hollandse karakter zoveel mogelijk behouden en dit zelfs extra zichtbaar en sterk maken. (Horecavisie) (Strategisch)

110. Het typisch Hollandse karakter zoveel mogelijk behouden en zelfs extra uitlichten of versterken. (Horecavisie) (Strategisch)

111. Het zichtbaarder maken van de lokale cultuurhistorische identiteit voor bezoekers. (Beleidsnota Kunst en Cultuur 2018-2022) (Strategisch)

Gebied specifiek

Volendam

112. Historische kerngebieden kunnen we een impuls geven door bijvoorbeeld uitnodigingsplanologie toe te passen als de woningmarkt, leefbaarheid of economische dynamiek daar om vraagt. (Omgevingsvisie) (Tactisch)
113. Door de openbare ruimte van de oude kerngebieden op te waarderen bij groot onderhoud willen we met een eenduidige inrichting de belevingswaarde en het karakter uitdragen, de cultuurhistorische waarde vergroten en de verblijfskwaliteit vergroten. (Omgevingsvisie) (Tactisch)
114. Het is van groot belang dat zorgvuldig wordt omgegaan met de cultuurhistorische waarden, karakteristieken en kwaliteiten van Oud Volendam, de Dijk en de Haven. (Structuurvisie Edam-Volendam 2009) (Tactisch)

Edam

Zeevang

115. De zichtlijnen naar het achterliggende landschap bepalen in hoge mate het karakter van Warder en dienen te worden behouden. (Welstandsnota 2017) (Tactisch)

3.2.3 Uitgangspunten aanzicht

Algemeen

116. Edam-Volendam heeft met haar typisch Hollandse karakter en veelzijdig landschap veel te bieden, dit is een kracht die voor binnenlandse en buitenlandse bezoekers heel aantrekkelijk is. Dit typisch Hollandse karakter en veelzijdige landschap willen we zoveel mogelijk behouden of zelfs extra uitlichten en versterken. Voor de horeca betekent dit dat de uitstraling van concepten moet passen in de omgeving. (Toeristische Visie) (Tactisch)
117. De kuststrook is een van de dragers van de toeristische en beeldkwaliteit van de gemeente. (Edam-Volendam 2030 Ondernemend en Betrokken 2010) (Strategisch)
118. De gemeente zet zich in om de verschillende karakteristieken waarden te behouden zoals de oude stadsgezichten, monumenten en archeologische locaties. Daarnaast zet de gemeente zich in om het buitengebied open te houden en nieuwbouw te laten passen in de omgeving. (Omgevingsbeleidsplan 2016 – 2020) (Tactisch)
119. Als we verdichten is de identiteit en het karakter van de plek leidend. (Omgevingsvisie) (Tactisch)
120. We willen dat onze openbare ruimte 'op orde' is. Daarmee bedoelen we dat we een gemiddeld ambitieniveau nastreven ten aanzien van de realisatie, het beheer en het onderhoud van bijvoorbeeld wegen, straatmeubilair, openbare verlichting, riolen, bruggen en civiele kunstwerken. (Omgevingsvisie) (Tactisch)
121. In onze oude kernen kiezen we voor een hoog ambitieniveau. We werken daarom op die plekken specifiek volgens de kaders van het Handboek Inrichting Openbare Ruimte (HIOR). (Omgevingsvisie) (Tactisch)
122. Met het oog op ruimtelijke kwaliteit zijn we terughoudend met bebording. (Omgevingsvisie) (Tactisch)

123. Belangrijke culturele karakteristieken van bebouwing beschermen we en we zorgen dat nieuwe ontwikkelingen daarop voortbouwen. (Omgevingsvisie) (Tactisch)

Gebied specifiek

Volendam

124. Het gebied dient een kwaliteitsimpuls te krijgen. Hierbij moet worden ingezet op de historische waarde(n) en de betekenis van het gebied voor toerisme. Het gebied moet worden behandeld als ware het een historisch stadsgezicht. De nadruk zal daarbij eerder liggen op behoud en revitalisatie dan op vervanging. (Beeldkwaliteitsplan Oud Volendam 2008) (Tactisch)
125. Versterken eenheid bebouwing en inrichting in Doolhof. (Beeldkwaliteitsplan Oud Volendam 2008) (Tactisch)
126. Versterken historische uitstraling met onderzoek naar recreatief/toeristische functie. (Beeldkwaliteitsplan Oud Volendam 2008) (Tactisch)
127. Behoud van beeld van het individuele pand is belangrijk. (Beeldkwaliteitsplan Oud Volendam 2008) (Tactisch)
128. Zorgen voor eenheid in het silhouet. . (Beeldkwaliteitsplan Oud Volendam 2008) (Tactisch)
129. Het zou moeten gaan om een herkenbare plek, gericht op ontvangst, levendigheid, met een uitnodigend karakter en passend in de karakteristiek van het dorp. (Beleidsnotitie Europaplein Volendam 2016) (Tactisch)
130. Bij de ontwikkeling dient volgens de structuurvisie rekening gehouden te worden met de doorkijk naar het Markermeer. Het meest wenselijke scenario voor dit bedrijventerrein is volledige transformatie. (Toekomstvisie bedrijventerreinen gemeente Edam-Volendam 2015) (Tactisch)
131. Voor Julianaweg is dus zowel een facelift als herprofilering aan de orde. (Toekomstvisie bedrijventerreinen gemeente Edam-Volendam 2015) (Tactisch)
132. De ambitie is om een aantrekkelijk beeld te scheppen van Volendam vanaf het IJsselmeer maar ook om het zicht op dit gebied vanaf Volendam te verfraaien. (Toekomstvisie bedrijventerreinen gemeente Edam-Volendam 2015) (Tactisch)

Edam

Zeevang

133. Behoud en ontwikkeling van natuurwaarden. (Beeldkwaliteitsplan Zeevang 2013) (Strategisch)
134. Bescherming van cultuurhistorische patronen en elementen . (Beeldkwaliteitsplan Zeevang 2013) (Strategisch)
135. Voor veenweidegebieden wordt hierin gestreefd naar het behoud van de specifieke weidevogelkarakter en naar behoud en ontwikkeling van natuurlijke oever- en waterlevensgemeenschappen. (Beeldkwaliteitsplan Zeevang 2013) (Tactisch)
136. Transformatie van vrijkomende agrarische bebouwing, onder voorwaarde dat geen afbreuk wordt gedaan aan de bestaande stedenbouwkundige, cultuurhistorische of ‘groenblauwe’ kwaliteiten. (Beeldkwaliteitsplan Zeevang 2013) (Tactisch)

137. Het beleid richt zich op behoud en ontwikkeling van het open, groene, agrarische karakter van het landschap van de gemeente Zeevang. Daarbij is sprake van zeer uiteenlopende schaalniveaus: van bescherming van een veenweidegebied met (inter)nationale betekenis tot de zorg voor de opbouw van een erf en de plaatsing van bijgebouwen. (Beeldkwaliteitsplan Zeevang 2013) (Tactisch)
138. Behoud van openheid. De landschappelijke openheid is een kernkwaliteit van het landschap van Zeevang. (Beeldkwaliteitsplan Zeevang 2013) (Strategisch)
139. Behoud zicht op randen De dijken mogen als landschappelijk element niet aan uitstraling verliezen door aanpassingen van de dijk zelf of door ontwikkelingen op en tegen de dijk. (Beeldkwaliteitsplan Zeevang 2013) (Tactisch)
140. Ook de Markermeerdijk is een duidelijke begrenzing. Vanaf de Markermeerdijk is het zicht op het open water belangrijk. (Beeldkwaliteitsplan Zeevang 2013) (Tactisch)
141. Anderzijds moet het streven erop gericht zijn dat de landelijke omgeving zoveel mogelijk haar eigen karakter behoudt. (Bestemmingsplan buitengebied Zeevang 2016) (Strategisch)
142. De cultuurhistorische structuren die voor het gebied van belang zijn: de Stelling van Amsterdam en het veenweidegebied. Door de inrichting waarbij er een samenspel is tussen de elementen groen, water met de functies recreatie en toerisme blijft de herkenbaarheid van de Stelling van Amsterdam behouden. Gedifferentieerd gebruik zou de cultuurhistorische waarde van de stelling verder kunnen ontwikkelen. (Bestemmingsplan buitengebied Zeevang 2016) (Tactisch)
143. Bij het veenweidegebied ligt het accent op het behouden van de karakteristieke lint- en dijkdorpen en de bijzondere strokenverkaveling. Door vergroting van de openheid, hergebruik van vrijkomende agrarische bebouwing en aanpassing van de grondwaterstand zou de cultuurhistorische waarde van het veenweidegebied versterkt kunnen worden. (Bestemmingsplan buitengebied Zeevang 2016) (Tactisch)
144. Archeologische terreinen dienen behouden te blijven. (Bestemmingsplan buitengebied Zeevang 2016) (Tactisch)
145. Ten aanzien van het landelijk gebied geldt een conserverend ruimtelijk beleid. (Welstandsnota 2017) (Tactisch)

3.3 Doel 3: Het beter verbinden van de gebieden in het gehele waterfront

Dit doel richt zich op het verbeteren van de fysieke verbindingen tussen Volendam, Edam en Zeevang om sociale cohesie te versterken en het waterfront toegankelijker te maken. Belangrijk is het ontwikkelen van duidelijke en aantrekkelijke wandel- en fietsroutes langs het water, aangevuld met rustpunten, bewegwijzering en informatieve elementen. In Volendam ligt de focus op het markeren van toegangen naar de oude wijken en het creëren van recreatieve verbindingen. In Edam worden de routes uitgebreid met behoud van de historische en kleinschalige sfeer. In Zeevang wordt ingezet op verbindingen door het veenweidelandschap en langs het Markermeer, met aandacht voor kenmerkende locaties zoals Etersheim en Schardam. Deze verbeteringen maken het waterfront toegankelijker voor zowel bewoners als bezoekers.

3.3.1 Uitgangspunten verbinding

Algemeen

146. De gemeente werkt, samen met de MRA, actief aan het ontwikkelen van goede OV-verbindingen zodat de gemeente makkelijk bereikt kan worden en er ook wordt bijgedragen aan de regionale spreiding van bezoekers. (Toeristische Visie) (Tactisch)
147. Door bewegwijzering van kunst en cultuur (digitaal of met borden) meer bezoekers te trekken en de aandacht te vestigen op kunst en cultuur. (Beleidsnota Kunst en Cultuur 2018-2022) (Tactisch)
148. Bezoekers in de gemeente moeten beter worden geleid. Dat vraagt onder andere om duidelijke bewegwijzering en goede doorstroming van mensen (crowd-handling). (Adviesdocument Slobbeland 9-11 2024) (Tactisch)
149. Verbetering van toegankelijkheid voor wandelaars en fietsers (recreatieve netwerken en rustplaatsen). (Beeldkwaliteitsplan Zeevang 2013) (Tactisch)
150. Vergroten relatie met water (polders, waternatuur, het IJsselmeer) (Duurzaamheidsagenda Edam-Volendam 2018-2064) (Tactisch)
151. We zetten in op de ontwikkeling van een doorlopend en kwalitatief fietsnetwerk met voldoende fietsvoorzieningen (zoals stalling en laadmogelijkheden) door de gehele gemeente. (Omgevingsvisie) (Tactisch)
152. We versterken de samenwerking tussen gemeenten, rederijen, het toeristisch bedrijfsleven en regionale marketingorganisaties. Het doel is het ontwikkelen van toeristische vaarverbindingen. (Visie op Waterrecreatie in Noord-Holland 2030) (Tactisch)
153. We willen recreatief personenvervoer over water realiseren naar toeristische bestemmingen. Dit biedt een beleving van het gebied en helpt ook om de drukte in Amsterdam te spreiden. (Visie op Waterrecreatie in Noord-Holland 2030) (Tactisch)
154. We verkennen de mogelijkheden voor vaarverbindingen voor kleine recreatievaartuigen tussen het Markermeer en het binnenwater van Laag Holland. (Visie op Waterrecreatie in Noord-Holland 2030) (Tactisch)
155. We willen de bestaande vaarverbindingen verbeteren. Het gaat om verbindingen van het Markermeer naar het binnenwater (zoals bij Monnickendam, Edam-Volendam en Hoorn) en verder naar het vaarnetwerk in het achterland. (Visie op Waterrecreatie in Noord-Holland 2030) (Tactisch)

Gebied specifiek

Volendam

156. Versterking van ruimtelijke relatie met omgeving, met name beide zijden Zeestraat tot één geheel smeden middels inrichting en bebouwing. (Beeldkwaliteitsplan Oud Volendam 2008) (Tactisch)

Edam

157. Edam moet iets bieden voor de verblijfstoeristen die Edam te voet of te fiets bezoeken. Versterking van activiteiten en voorzieningen helpt daarbij en we kunnen de verbinding met het water beter benutten. (Edam Vitaal 2018) (Tactisch)

Zeevang

158. Verbetering van de toegankelijkheid van het landschap kan extra kansen bieden voor verbreding van de landbouw en geeft meer recreatiemogelijkheden voor de bewoners. (Beeldkwaliteitsplan Zeevang 2013) (Tactisch)

159. Verbetering van de recreatieve toegankelijkheid: Naast verbetering van de recreatieve gebruiksmogelijkheden van het water is verbetering van het fiets- en wandelnetwerk een hoofdopgave voor het buitengebied van Zeevang. (Beeldkwaliteitsplan Zeevang 2013) (Tactisch)

160. Als ruimtelijke richtlijn geven we dat nieuwe fiets- en wandelpaden landschappelijke patronen niet mogen doorsnijden en zoveel mogelijk aan het waterpatroon worden gekoppeld. (Beeldkwaliteitsplan Zeevang 2013) (Tactisch)

161. Voorgesteld wordt om een aantal doodlopende wegen te verbinden met doorgaande wegen om meer ommetjes door het buitengebied mogelijk te maken ten behoeve van zowel fietsers, skaters en wandelaars. (Beeldkwaliteitsplan Zeevang 2013) (Tactisch)

4 Financiële uitgangspunten

162. In de structuur van de P&C instrumenten zoals gemeentebegroting en de kadernota worden de zes omgevingsprogramma's uit de omgevingsvisie ondergebracht.

163. Het onderbrengen van de omgevingsvisie en omgevingsprogramma's in de P&C structuur is een groeiproces wat de komende jaren stap voor stap wordt vormgegeven.

164. Het uitbreiden of aanpassen van de P&C instrumenten is een groeiproces wat de komende jaren stap voor stap wordt vormgegeven.

165. Het bestuur staat voor een transparante communicatie en we willen daarom beter communiceren naar onze inwoners en bedrijven over de voortgang van de projecten. Een helder en makkelijk leesbare kadernota, programmabegroting en verantwoording draagt daaraan bij.

5 Organisatorische uitgangspunten

De gemeenteraad heeft in haar omgevingsvisie ervoor gekozen om zes opgaven uit te werken in omgevingsprogramma's vanuit een samenhangende integrale benadering. De doelen die in de omgevingsvisie gesteld zijn moeten vervolgens worden gemonitord en geëvalueerd. De methodiek die doelgericht werken ondersteund is programmatisch werken. Het resultaat uit inspanningen wordt gemonitord in de programma's. Het beleid uit de omgevingsvisie wordt met het implementeren van een nieuwe beleidscyclus ook gemonitord en geëvalueerd. Het effect van een goed functionerende beleidscyclus komt terug in de Omgevingsvisie, in de programma's en in het omgevingsplan. Uiteindelijk en uiterlijk 2032 zullen alle beleidsdocumenten die betrekking hebben op onze omgeving opgaan en belegd worden in de programma's en het omgevingsplan.

166. De omgevingsprogramma's bij gemeente Edam-Volendam worden volgens programmasturing van de VPNG-methodiek opgesteld. Dit betekent dat elke programma een verkenningsfase, een opbouwfase, een uitvoeringsfase en een afbouwfase heeft.
167. Er is een monitoringsstrategie en data strategie beschikbaar met betrekking tot de indicatoren en een datastrategie hoe de data ons informatie geeft om te evalueren.
168. Het Programma moet in de juiste standaard kunnen worden opgenomen in het Digitaal Stelsel Omgevingswet.
169. Het bestuur kiest voor samen werken en samenwerken. De omgevingsvisie noemt de sturingsfilosofie samenwerkend als uitgangspunt in de samenwerking met burgers, initiatiefnemers, ondernemers en andere overheden.
170. Het bestuur staat voor een transparante communicatie en we willen daarom beter communiceren naar onze inwoners en bedrijven over de voortgang van de projecten. Dat kan met een goed ingerichte P&C instrumenten.
171. De ambtelijke kosten van initiatieven worden verhaald bij de initiatiefnemer Ruimtelijke Projecten (meer dan 3 woningen en niet passend in omgevingsplan). Dit is opgenomen in het EVRPP, het Edam-Volendams Ruimtelijk Plan Proces.

6 Juridische uitgangspunten

172. De planMER van de omgevingsvisie wordt als basisMER van de beleidscyclus gebruikt. Dit betekent dat voor het vierde kwadrant van de beleidscyclus monitoring en evaluatie zoveel mogelijk aangesloten wordt bij de indicatoren van de planMER. Voor programma Waterfront wordt in ieder geval rekening gehouden met de indicator recreatie.

173. We houden rekening met de MER- strategie van gemeente Edam-Volendam; we voeren een milieueffectrapportage uit als die verplicht is. Wanneer die niet verplicht is nemen we de aanbevelingen uit de basisMER mee.

174. De basisMER passen we aan bij actualisatie van de omgevingsvisie. Aanvullende milieueffectrapportages die in de tussentijd worden uitgevoerd bij projecten worden geïntegreerd in de basis MER bij actualisatie van de omgevingsvisie.

7 Bijlage

Bijlage 1: Overzicht **bestaande beleidsdocumenten**

Accomodatiebeleid 2023
Horecavisie
Toeristische visie
Beleidsnota kunst en cultuur 2018-2022
~~Coalitieakkoord~~
~~Collegeprogramma~~
Uitvoeringsplan integrale veiligheid = veiligheidsagenda geworden
Adviesdocument Slobbeland 9-11 = operationeel
Afwijkingenbeleid
Beeldkwaliteitsplan Oud-Volendam 2008
Beeldkwaliteitsplan Zeevang 2013
Beleidskader kleine windturbines Zaanstreek-Waterland
Beleidsnota Archeologie Edam-Volendam 2013
Beleidsnota archeologie Zeevang 2006
Beleidsnotitie Europaplein 2016
Beleidsplan afvalbeheer 2017-2022
Beleidsplan schuldhulpverlening en armoede-aanpak 2018-2022
Beleidsregel RVV ontheffingen tonnage en gewichtsbeperking
Beleidsregel elektrisch laden Edam-Volendam 2025
Beleidsregel RVV ontheffingen zwaar verkeer Edam-Volendam 2022
Bestemmingsplan buitengebied Zeevang 2016
Detailhandelsstructuurvisie Edam-Volendam 2018
Duurzaamheidsagenda 2018-2022
Economische toekomst 2040
Edam Vitaal 2018
Edam-Volendam 2030 Ondernemend en betrokken
Gemeentelijk rioleringsplan Edam-Volendam
Gezondheid en leefstijl Edam-Volendam 2018
Groenbeleidsplan
Grondbeleid 2018-2022
Havens beleidsplan 2019-2023
Herbestemmingsbeleid van bedrijf naar wonen 2019
Mobiliteitsplan Edam-Volendam 2024
Integraal sociaal beleidskader
Integraal huisvestingsplan onderwijs 2022
Integraal ontwikkelingsplan Volendam
Intentieovereenkomst Klimaatbestendige Nieuwbouw in de MRA en Noord-Holland 2022
Isolatie Aanpak Woningen 2024-2026
Kerkenvisie
Locatus rapport Volendam-Centrum Marktverkenning Leegstand 2024
MRA Convenant Green Deal Houtbouw 2021-2025

MRA Intentieverklaring Circulair opdrachtgeverschap en Circulair inkopen 2018
Natuurpark Edam-Volendam 1990
Nota Speelruimte Edam-Volendam 2020-2029
Omgevingsbeleidsplan 2016 – 2020
Omgevingsvisie Samen zetten we koers 2023
Plan van aanpak Naar een gezonde generatie in Edam-Volendam 2023
Programma LEF 2018
Regeling adviesrecht, delegatie en participatie Edam-Volendam
Regionale Detailhandelsvisie Zaanstreek-Waterland 28 februari 2022
Structuurvisie Edam-Volendam 2009
Toekomstvisie bedrijventerreinen gemeente Edam-Volendam 2015
Transitievisiewarmte Edam-Volendam
Uitgangspunten Woningsplitsing Faciliteren en Regisseren 2021
Uitvoeringsplan Klimaatadaptatie 2022-2024
Uitvoeringsplan Vitaliteitsakkoord 2024
Uitvoeringsprogramma VTH Edam-Volendam 2020
Vastgoedbeleid Edam-Volendam 2018-2022
Visie op Waterrecreatie in Noord-Holland 2030 van de provincie N-H
Visieplan Informatiemanagement Edam-Volendam 2023-2026
Vitaliteitsakkoord Edam-Volendam 2023
VTH Beleid Edam-Volendam 2022-2026
Welstandsnota 2017
Woonvisie 2022-2025
Woonzorgvisie

Bijlage 2: Overzicht oranje uitgangspunten

Nummer uitgangspunt	Uitgangspunt	Reden	Voorstel, aangepast uitgangspunt
1.	Het is noodzakelijk om een balans te bewaken tussen het aantal bezoekers, de bewoners en de leefbaarheid van de openbare ruimte. (Toeristische Visie) (Strategisch)	Tekstueel	Om overlast van toeristen te voorkomen, moet er een goede balans zijn tussen het aantal bezoekers, de inwoners en het gebruik van de openbare ruimte.
2.	Gastvrijheid hebben we in dit deel van Edam-Volendam hoog in het vaandel staan. De bezoeker moet zich er welkom voelen en er veilig kunnen recreëren (zonder criminaliteit). (Horecavisie 2021) (Strategisch)	Tekstueel	In de gemeente Edam-Volendam vinden we gastvrijheid belangrijk. Bezoekers moeten zich welkom en veilig voelen.
4.	Het is vooral zaak deze grote bezoekersstromen te faciliteren door te zorgen voor een goede en snelle aan- en afvoer vanaf de (bus)parkeerplaatsen aan de rand van het centrum. (Detailhandelsstructuurvisie Edam-Volendam 2018) (Tactisch)	Tekstueel & strijdig	Om de toeristenstromen beter te faciliteren is een goede en snelle aan en afvoer van bus en parkeerplaatsen wenselijk.
12.	Daarvoor moet ruimte worden geboden aan nieuwe horecaconcepten die een plus geven op het bestaande aanbod en moet een hogere kwaliteit en meer differentiatie nagestreefd worden voor bestaande horeca.(Toeristische Visie) (Strategisch)	Tekstueel	Voor toekomstbestendig verblijfstoerisme is er ruimte nodig voor nieuwe horecazaken die iets extra's toevoegen aan wat er al is. Ook willen we dat de bestaande horeca meer kwaliteit biedt en meer variatie heeft.
15.	Dit alles vraagt leiderschap van de gemeente; zij faciliteert nieuwe initiatieven, weegt daarbij alle belangen af en stimuleert ontwikkeling van bestaande horeca. (Horecavisie) (Strategisch)	Tekstueel	De gemeente helpt nieuwe initiatieven die zorgen voor meer variatie in het horeca aanbod. Daarbij kijkt de gemeente naar alle belangen en stimuleert zij ook de ontwikkeling van bestaande horeca.
16.	Maar ook (bestaande) horecaondernemers tonen leiderschap; zij stemmen hun concept en bedrijfsvoering af op	Tekstueel	Bestaande horecaondernemers dragen eigen verantwoordelijkheid

	de ambities die er liggen en nemen daarbij maatschappelijke verantwoordelijkheid. (Horecavisie 2021) (Strategisch)		om een divers aanbod aan te bieden.
23.	Toevoeging van meer nacht-concepten geeft te veel overlast voor omwonenden. Maar een volledige stop op toevoeging van horeca is voor het vergroten van de verscheidenheid in het horeca-aanbod niet wenselijk. (Horeca Visie) (Tactisch)	Tekstueel	Vanwege overlast wordt toevoeging van nacht concepten niet toegestaan.
28.	Openingstijden van de horeca sluiten aan op de openingstijden van de detailhandel. (Horeca Visie) (Tactisch)	Tekstueel	Openingstijden van de horeca op Europaplein sluiten aan op die van de winkels.
29.	De locatie kan dienen als entree van Volendam, als rode loper tussen het Marinapark en de dijk en als verblijfsgebied met vrijetijdsvoorzieningen. (Horeca Visie) (Tactisch)	Tekstueel	Slobbeland kan een entree van Volendam zijn. Het kan een rode loper vormen tussen het Marinapark en de dijk en een plek zijn om te verblijven met vrijetijdsvoorzieningen.
34.	Het trekken van een ander publiek dat meer geïnteresseerd is in de verhalen van Volendam en daardoor ook meer tijd doorbrengt op meerdere plekken in Volendam. (Adviesdocument Slobbeland 9-11) (Strategisch)	Nieuw	We willen een ander publiek aantrekken dat meer interesse heeft in de verhalen van Volendam. Deze bezoekers blijven daardoor langer en bezoeken meerdere plekken in Volendam.
35.	Niet onbelangrijk is ook het aantrekkelijk maken van het aanbod voor de eigen inwoners uit Volendam zelf interessant, zeker als het aanbod verweven is met winkels en horeca in een aangename omgeving. (Adviesdocument Slobbeland 9-11) (Strategisch)	Nieuw	Het is ook belangrijk dat het aanbod aantrekkelijk is voor de eigen inwoners van Volendam. Dat geldt vooral wanneer dit aanbod goed samengaat met winkels en horeca in een fijne omgeving.
36.	De hotelvraag is sowieso in de Metropoolregio Amsterdam nog steeds heel hoog en in Volendam passen in onze opvatting vooral kleine en middelgrote boutiquehotels. (Adviesdocument Slobbeland 9-11) (Tactisch)	Nieuw	De vraag naar hotels is in de Metropoolregio Amsterdam nog steeds groot. In de gemeente Edam-Volendam passen vooral kleine en middelgrote boutiquehotels.

37.	Daarom raden wij aan te starten met het maken van een stedenbouwkundig plan voor het hele toeristische kerngebied, inclusief het bedrijfsterrein bij Slobbeland. (Adviesdocument Slobbeland 9-11) (Tactisch)	Nieuw	Het is belangrijk om een stedenbouwkundig plan te maken voor het hele toeristische kerngebied. Dit plan moet ook het bedrijventerrein bij Slobbeland meenemen.
38.	Vooral in het gebied Europaplein-Zeestraat kan ingezet worden op versterking met publiekstrekkers, waaronder (lokale) speciaalzaken die zich onderscheiden van het 'gewone' aanbod in de wijkcentra. (Detailhandelsstructuurvisie Edam-Volendam 2018) (Tactisch)	Tekstueel	Aanlooproutes, zoals het gebied Europaplein-Zeestraat, kunnen aantrekkelijker worden gemaakt door lokale speciaalzaken toe te voegen die zich onderscheiden van het gewone aanbod.
40.	En later na het realiseren van deze speelplekken wordt het een verbindende factor waar sport, spel, bewegen, samenwerken en ontmoeten bij elkaar komen. (Nota Speelruimte Edam-Volendam 2020-2029) (Strategisch)	Tekstueel	Speelplekken zijn een verbindende factor waar sport, spel, bewegen, samenwerken en ontmoeten samenkomen.
43.	Voor al deze vormen van recreatie is een plek op, in of aan het water. Voorzieningen zijn toegesneden op de wensen en eisen van de gebruikersgroep. Ook voor mindervaliden zijn er voldoende mogelijkheden voor waterrecreatie. De betrokken overheden erkennen het belang van de diverse gebruikers van het water en betrekken deze belangen bij de plannen voor gebiedsontwikkeling, herstructurering of groot onderhoud. (Visie op Waterrecreatie in Noord-Holland 2030) (Strategisch)	Nieuw	Voor alle vormen van recreatie is er een plek op, in of aan het water. De voorzieningen sluiten aan bij de wensen van de gebruikers. Ook voor mindervaliden zijn er genoeg mogelijkheden voor waterrecreatie. De overheden erkennen het belang van de verschillende gebruikers en nemen hun belangen mee in plannen voor gebiedsontwikkeling, herstructurering of groot onderhoud.
44.	Waterrecreanten kunnen genieten van het water zonder hinder of gevaar door andere vormen van waterrecreatie. Een goede zonering van activiteiten	Nieuw	Waterrecreanten moeten veilig en zonder hinder kunnen genieten van het water. Dat kan door activiteiten goed te verdelen over het gebied. Ook

	geeft hier invulling aan. Ook beroepsmatig gebruik van het water en waterrecreatie hinderen elkaar niet. Gevaarlijke situaties worden voorkomen door aandacht te geven aan het thema veiligheid en het oplossen van knelpunten, bijvoorbeeld door inrichtingsmaatregelen. (Visie op Waterrecreatie in Noord-Holland 2030) (Tactisch)		beroepsvaart en recreatie mogen elkaar niet in de weg zitten. Gevaarlijke situaties worden voorkomen door aandacht te geven aan veiligheid en door knelpunten op te lossen, bijvoorbeeld met inrichtingsmaatregelen.
45.	Faciliteren van voorzieningen voor de waterrecreant (bijvoorbeeld een visplek), waar mogelijk geschikt voor meerdere doelgroepen (bijvoorbeeld door een deel van een steiger te verlagen voor de roeisport) en koppelen aan lokale ambities bij verenigingen.(Visie op Waterrecreatie in Noord-Holland 2030) (Tactisch)	Nieuw	We onderzoeken en faciliteren waar mogelijk voorzieningen voor waterrecreatie. Denk bijvoorbeeld aan visplekken of steigers die ook geschikt zijn voor roeisport. Deze voorzieningen sluiten zoveel mogelijk aan bij de ambities van lokale verenigingen.
46.	Oog hebben voor het benutten van kansen om waterrecreatie ook voor ouderen en mindervaliden toegankelijk te maken. Bovendien de aandacht voor aangepaste voorzieningen voor mindervaliden (onder andere via Sportservice) vergroten door deze beter bekend te maken. De zorgrecreatie is een groeimarkt waar ondernemers op in kunnen springen. (Visie op Waterrecreatie in Noord-Holland 2030) (Strategisch)	Nieuw	De gemeente Edam-Volendam vindt het belangrijk om kansen te benutten om waterrecreatie ook toegankelijk te maken voor ouderen en mindervaliden. We willen aangepaste voorzieningen, zoals via Sportservice, beter bekendmaken. Zorgrecreatie is een groeimarkt waar ondernemers op kunnen inspelen.
47.	Bij gebiedsontwikkelingen moeten kansen voor waterrecreatie worden meegenomen. (Visie op Waterrecreatie in Noord-Holland 2030) (Strategisch)	Nieuw	Geen aanpassingen.
48.	Het gebied moet een goed verblijfsgebied worden, voor zowel de inwoners die boodschappen doen als de bezoeker (toerist). (Beleidsnotitie	Tekstueel	Het gebied moet een prettige plek zijn om te verblijven, zowel voor inwoners die boodschappen doen als voor toeristen.

	Europaplein Volendam 2016) (Tactisch)		
55.	Voortgaande ontsluiting door middel van voet- en fietspaden wordt dan ook beoogd, terwijl het "logeren bij de boer" en het "kamperen bij de boer" mogelijk wordt gemaakt. De gemeente wil dit realiseren in samenwerking met lokale ondernemers, op een wijze dat een juiste balans ontstaat tussen economische ontwikkeling en behoud van natuur en leefomgeving van de bewoners. (Bestemmingsplan buitengebied Zeevang 2016) (Tactisch)	Tekstueel	De gemeente wil het gebied beter bereikbaar maken met voet- en fietspaden. Ook wordt het mogelijk om bij de boer te kamperen. Dit doet de gemeente samen met lokale ondernemers. Het doel is om een goede balans te vinden tussen economische groei en het behoud van de natuur en de leefomgeving van de bewoners.
58.	Zowel de provincie Noord-Holland als de Stadsregio Amsterdam zetten in op duurzaam toerisme. Ook de gemeente Edam-Volendam wil invulling geven aan dit thema. (Toeristische Visie) (Tactisch)	Inhoudelijk	Gemeente Edam-Volendam wil invulling geven aan toekomst bestendig verblijfstoerisme.
61.	Voor Edam, Volendam en Zeevang geldt dat het huidige toeristische product verbeterd en/of vernieuwd moet worden.(Toeristische Visie) (Strategisch)	Inhoudelijk	Voor gemeente Edam-Volendam geldt dat het huidige toeristische product verbreed en verdiept moet worden.
62.	Dit heeft als doel het huidige aantal bezoekers te consolideren en daarnaast een andere type bezoeker te trekken die meer geïnteresseerd is in kwaliteitstoerisme. (Toeristische Visie) (Strategisch)	Inhoudelijk	Door het toeristische aanbod te verbreden en te verdiepen willen we waardevolle bezoekers aantrekken die langer in de gemeente (ver)blijven.
63.	Het toeristisch product dient ook de toeristische marketing en promotie in en voor de gemeente geprofessionaliseerd te worden. (Toeristische Visie) (Tactisch)	Inhoudelijk	Met betrekking tot het toeristisch product wordt verder ingezet op professionalisering en vercommercialisering van de toeristische informatievoorziening, promotie en marketing.

64.	Qua herkomst van de bezoekers zal Volendam moeten inzetten op zowel buitenlanders als Nederlanders. (Toeristische Visie) (Tactisch)	Tekstueel	De toeristische marketing en promotie richt zich vooral op waardevolle bezoekers uit Nederland en buurlanden, die langer in de gemeente (ver)blijven.
67.	Het streven is om de gemeente Edam-Volendam (nog) beter bekend te maken in de metropoolregio Amsterdam en ook in Amsterdam zelf. (Toeristische Visie) (Strategisch)	Tekstueel	Het streven is om beter bekend te maken in de metropoolregio Amsterdam en in Amsterdam zelf dat de gemeente Edam-Volendam inzet op de waardevolle bezoeker.
68.	De overheid/gemeente moet richting geven door specifiek beleid te formuleren en door flankerend beleid op te stellen, waardoor voorwaarden worden geschapen, waarbinnen toerisme kan floreren en verschillende toeristische bouwstenen aan elkaar worden gekoppeld. Daarnaast is het belangrijk om transparant te zijn over de diverse plannen die toerisme direct of indirect beïnvloeden.(Toeristische Visie) (Tactisch)	Tekstueel	De gemeente moet in haar beleid goede voorwaarden maken zodat het toerisme zo goed mogelijk kan functioneren. Het doel is een samenhangend toeristisch aanbod. Daarbij is het belangrijk om open en duidelijk te zijn over de verschillende plannen die invloed hebben op het toerisme, direct of indirect.
69.	Het is belangrijk als gemeente een bijdrage te (blijven) leveren aan de toeristische marketing en vooral aan de promotie van de gemeente. (Toeristische Visie) (Tactisch)	Inhoudelijk	Het is belangrijk dat de gemeente bijdraagt aan toeristische marketing om verblijfstoerisme toekomstbestendig te maken. Het doel is niet om méér bezoekers te trekken, maar om de kwaliteit te vergroten.
71.	De voornaamste taak van de toeristische ondernemer is het verzorgen van een kwalitatief goede en gezonde onderneming die een bijdrage levert aan de toeristische aantrekkingskracht van Edam, Volendam en Zeevang. (Toeristische Visie) (Strategisch)	Tekstueel	De belangrijkste taak van de toeristische ondernemer is het runnen van een gezonde onderneming van goede kwaliteit. Zo dragen zij bij aan de toeristische aantrekkingskracht van de gemeente Edam-Volendam.
72.	Daarnaast dient de toeristische ondernemer actief bij te dragen aan gezamenlijke activiteiten die de toeristische	Tekstueel	Toeristische ondernemers moeten actief meedoen aan gezamenlijke activiteiten die de aantrekkingskracht van de

	aantrekkingskracht van de gemeente verhogen. De ondernemer dient ook deel te nemen aan discussies die de toeristische ontwikkeling in de gemeente en daarmee (in)direct ook hun onderneming aangaan. Daarnaast dienen ondernemers regelmatig ook hun eigen bedrijf/ bedrijfsvoering zelfkritisch onder de loep te nemen: voldoet het aanbod nog aan de wensen en behoeften van de hedendaagse consument? (Toeristische Visie) (Tactisch)		gemeente vergroten. Ook nemen zij deel aan gesprekken over de toeristische ontwikkeling in de gemeente, die direct of indirect invloed hebben op hun eigen bedrijf. Verder is het belangrijk dat ondernemers regelmatig kritisch naar hun eigen bedrijf kijken: sluit het aanbod nog aan bij de wensen van de waardevolle bezoeker?
73.	De verblijfstoeristen moeten redenen hebben om in Edam, Volendam of Zeevang te overnachten. (Toeristische Visie) (Strategisch)	Tekstueel	Verblijfstoeristen moeten genoeg redenen hebben om in de gemeente Edam-Volendam te overnachten. Er is aantrekkelijk en voldoende aanbod zoals dagattracties, cultureel aanbod, fiets- en wandelmogelijkheden om te overnachten in de gemeente Edam-Volendam.
74.	In aansluiting op de trends (meer behoefte aan sfeer en beleving, toenemend belang horeca en vrijetijdsfuncties) en ambities (voldoende keuze en kwaliteit) wordt in de toekomst meer ingezet op het aantrekken van de regionale bezoeker en individuele (dag)toerist. (Detailhandelsstructuurvisie Edam-Volendam 2018) (Tactisch)	Tekstueel	In aansluiting op de trends (meer behoefte aan sfeer en beleving, toenemend belang horeca en vrijetijdsfuncties) en ambities (voldoende keuze en kwaliteit) wordt in de toekomst meer ingezet op het aantrekken van de waardevolle en individuele (regionale) bezoeker.
78.	Aangezien de buitenlandse bezoekers vooral komen voor de detailhandel en niet of minder voor de horeca en de Nederlanders eerder voor de horeca en niet of minder voor de detailhandel, heeft Volendam voor beide groepen een goede balans van detailhandel en horecagelegenheden nodig.(Toeristische Visie) (Tactisch)	Tekstueel	In Volendam willen we de waardevolle bezoeker een gevarieerd en kwalitatief goed aanbod van winkels en horecagelegenheden bieden.

79.	Het accent in Volendam ligt op het consolideren van het aantal bezoekers. (Toeristische Visie) (Tactisch)	Inhoudelijk	In Volendam ontvangen we veel bezoekers, en dat aantal zal de komende jaren blijven groeien. Het accent ligt daarom niet op méér bezoekers, maar op het aantrekken van een andere doelgroep: de waardevolle bezoeker.
80.	Indien deze groei verder doorzet, dan dient in het toekomstige beleid rekening te worden gehouden met het faciliteren van eventuele nieuwe verblijfsmogelijkheden, aansluitend bij de wensen en behoeften van de doelgroep(en) die we sterker willen aantrekken. Dat betekent dat het om bijzondere onderscheidende verblijfsconcepten gaat die een meerwaarde vormen voor het bestaande accommodatieaanbod in de gemeente. (Toeristische Visie) (Tactisch)	Tekstueel	Als het aantal toeristen blijft groeien, moet de gemeente in Volendam nieuwe verblijfsmogelijkheden mogelijk maken. Deze moeten aansluiten bij de doelgroep die we willen aantrekken: de waardevolle bezoeker. Het gaat dan om nieuwe, onderscheidende verblijfsconcepten die een meerwaarde bieden naast het huidige aanbod.
82.	Daarnaast wordt de geschiedenis van Volendam als inspiratiebron gebruikt om nieuwe producten te ontwikkelen. (Toeristische Visie) (Strategisch)	Tekstueel	De geschiedenis van Volendam wordt gebruikt als inspiratie om nieuwe producten te ontwikkelen.
90.	Het gemeentelijk beleid is gericht op bevordering van extensieve vormen van toerisme en recreatie. Hiermee wordt voornamelijk natuur- en landschapsbeleving mee bedoeld. Doelgroepen zijn vooral Nederlandse recreanten uit het stedelijke gebied. (Bestemmingsplan buitengebied Zeevang 2016) (Tactisch)	Tekstueel	Het gemeentebeleid in deelgebied Zeevang richt zich op rustige vormen van toerisme en recreatie. Het gaat vooral om het beleven van natuur en landschap. De belangrijkste doelgroep bezoekers komt uit omliggende dorpen en steden.
99.	Stimuleren van innovatieve projecten t.b.v. de zichtbaarheid. (Beleidsnota Kunst en Cultuur 2018-2022) (Tactisch)	Tekstueel	We stimuleren innovatieve projecten om het immateriële erfgoed beter zichtbaar te maken.

101.	Belangrijk in de ontwikkeling van het vrijetijdsaanbod is het vertalen van de verhalen in de vorm van aantrekkelijke musea of attracties. (Adviesdocument Slobbeland 9-11 2024) (Tactisch)	Tekstueel	Bij de ontwikkeling van het vrijetijdsaanbod in de gemeente Edam-Volendam is het belangrijk om de verhalen te vertalen naar aantrekkelijke musea of andere bezienswaardigheden.
109.	We willen dit typisch Hollandse karakter zoveel mogelijk behouden en zelfs extra uitlichten of versterken. (Horecavisie) (Strategisch)	Tekstueel	We willen het typisch Hollandse karakter zoveel mogelijk behouden en dit zelfs extra zichtbaar en sterk maken.
148.	Meer bezoek moet beter worden gestroomlijnd en dat vraagt onder andere om betere bewegwijzering en geleiding ('crowd-handling'). (Adviesdocument Slobbeland 9-11 2024) (Tactisch)	Tekstueel	Bezoekers in de gemeente moeten beter worden geleid. Dat vraagt onder andere om duidelijke bewegwijzering en goede doorstroming van mensen (crowd-handling).
152.	Versterken van de samenwerking tussen gemeenten, rederijen, toeristisch bedrijfsleven en regionale marketing- organisaties gericht op ontwikkeling van toeristische vaarverbinding. (Visie op Waterrecreatie in Noord-Holland 2030) (Tactisch)	Nieuw	We versterken de samenwerking tussen gemeenten, rederijen, het toeristisch bedrijfsleven en regionale marketingorganisaties. Het doel is het ontwikkelen van toeristische vaarverbindingen.
153.	Het realiseren van recreatief personenvervoer over water naar toeristische bestemmingen, als beleving van het gebied, maar ook om de drukte in Amsterdam via het water te spreiden. (Visie op Waterrecreatie in Noord-Holland 2030) (Tactisch)	Nieuw	We willen recreatief personenvervoer over water realiseren naar toeristische bestemmingen. Dit biedt een beleving van het gebied en helpt ook om de drukte in Amsterdam te spreiden.
154.	Aquapunctuur: Mogelijkheden verkennen voor vaarverbindingen voor de kleine recreatievaart tussen het Markermeer als buitenwater en het binnenwater in Laag Holland. (Visie op Waterrecreatie in Noord-Holland 2030) (Tactisch)	Nieuw	We verkennen de mogelijkheden voor vaarverbindingen voor kleine recreatievaartuigen tussen het Markermeer en het binnenwater van Laag Holland.
155.	Het optimaliseren van bestaande vaarverbindingen: van het open buitenwater Markermeer naar het vaarnetwerk in het binnenwater	Nieuw	We willen de bestaande vaarverbindingen verbeteren. Het gaat om verbindingen van het Markermeer naar het

	(zoals bij Monnickendam, Edam/Volendam en Hoorn) en het vaarnetwerk in het achterland. (Visie op Waterrecreatie in Noord-Holland 2030) (Tactisch)		binnenwater (zoals bij Monnickendam, Edam-Volendam en Hoorn) en verder naar het vaarnetwerk in het achterland.

Bijlage 3: Overzicht rode beleidsuitgangspunten

	Uitgangspunt	Reden	Toelichting
1.	Het verouderde bedrijventerrein Slobbeland kan mogelijk worden getransformeerd naar wonen en toerisme. (Toekomstvisie bedrijventerreinen gemeente Edam-Volendam 2015) (Tactisch)	Verouderd	In de omgevingsvisie staat m.b.t. Slobbeland opgenomen: *Met de transformatie van het Slobbeland willen we met name voorzien in een toevoeging op het recreatieve en culturele aanbod van het waterfront*. Zie ook uitgangspunt 64.
2.	In sommige gebieden is de verscheidenheid in het horeca-aanbod in de loop van de jaren namelijk afgenomen. Om aantrekkelijk te blijven voor alle bezoekers is het voor die gebieden van belang dat hier iets in verandert. Nieuwe horeca-initiatieven moeten daar een plus geven op het huidige aanbod. (Horecavisie 2021) (Strategisch)	Dubbelop	Dubbelop met uitgangspunt nummer 13. Nummer 13 is ook beter verwoord en heeft de voorkeur. Boodschap blijft hetzelfde.
3.	De inwoners voelen zich welkom in en verbonden met onze horeca. Er ontstaat een saamhorigheidsgevoel met de omgeving en een balans waarin respect voor elkaar vanzelfsprekend is. Verbinden is daarbij het sleutelwoord. (Horecavisie 2021) (Tactisch)	Niet relevant	Dit is een uitgangspunt over gastvrijheid en omschrijft een doel wat men wil bereiken. Dit is dus geen uitgangspunt.
4.	Gastvrijheid hebben we in Edam-Volendam hoog in het vaandel staan. De focus voor ontwikkeling van het horeca-aanbod ligt op het vergroten van de verscheidenheid, het richten op de typen bezoekers die (nu en in de toekomst) economisch bijdragen aan de toeristische sector van Edam-Volendam. (Horecavisie 2021) (Tactisch)	Dubbelop	Dit is een uitgangspunt over gastvrijheid en is dubbelop met uitgangspunt nummer 2. Het eerdere uitgangspunt is ook beter verwoord en heeft de voorkeur.
5.	Verblijfsrecreatie, voor zover van toepassing, is vanwege het lokale karakter en de functie van het	Niet relevant	Dit uitgangspunt is strijdig met andere uitgangspunten. We willen juist in programma

	gebied niet wenselijk.(Horeca Visie) (Tactisch)		Waterfront de toerist langer laten verblijven.
6.	Voor nu wordt verandering in het horeca-aanbod niet gestimuleerd. (Horeca Visie) (Strategisch)	Tegenstijdig	We willen juist verscheidenheid in horeca aanbod. Voornamelijk kwaliteitshoreca. Kijk voor meer duidelijkheid naar uitgagspunt nummer 29 en 31.
7.	Om te voorkomen dat bezoekersstromen zich verplaatsen naar industriegebieden is er daar geen ruimte voor nieuwe horeca initiatieven. (Horeca Visie) (Tactisch)	Niet relevant	Is inhoudelijk niet correct. Als we gebied Slobbeland als voorbeeld nemen is daar momenteel ook al horeca aanwezig.
8.	Maar ook doorstroming als gevolg van vergrijzing binnen ondernemerschap op de dijk kan aanleiding geven tot innovatie of een andere interpretatie van onze identiteit. We zoeken daarom de samenwerking met jonge ondernemers om deze ontdekkingstocht aan te gaan. ((Omgevingsvisie) (Tactisch)	Niet relevant	Het doel van dit uitgangspunt is dat de gemeente open staat voor samenwerking met ondernemers. De gemeente heeft echter geen invloed op de doorstroming op de dijk.
9.	De hoogste prioriteit is van het Europaplein een belangrijker, levendig onderdeel te maken van het centrum van Volendam. (Beleidsnotitie Europaplein Volendam 2016) (Strategisch)	Verouderd	Inhoudelijk is dit uitgangspunt achterhaald. Het is nu niet meer de hoogste prioriteit.
10.	Het Europaplein moet op de een of andere manier intiemer worden en de kwaliteit van de openbare ruimte moet vergroot worden en gaan aansluiten bij het gewenste eindbeeld. (Beleidsnotitie Europaplein Volendam 2016) (Strategisch)	Verouderd	Dit uitgangspunt is verouderd en ook achterhaald. Het is niet meer relevant voor programma Waterfront.
11.	Om de leefbaarheid van het gebied en de omgeving te waarborgen (aan en om het Europaplein wordt ook gewoond), wordt voorgesteld het alleen om dag horeca te laten gaan.	Verouderd	Dit uitgangspunt is verouderd en ook achterhaald. Het is niet meer relevant voor programma Waterfront.

	(Beleidsnotitie Europaplein Volendam 2016) (Tactisch)		
12.	De gemeente dient de randvoorwaarden te realiseren waarbinnen Edam, Volendam en de toeristisch relevante kernen van Zeevang toeristisch kunnen floreren. (Toeristische Visie) (Tactisch)	Dubbelop	De gemeente is niet alleen verantwoordelijk om randvoorwaarden te faciliteren. Het uitgangspunt verhoudt zich niet goed t.o.v. de sturingsfilosofie samenwerkend waarvoor de gemeente heeft gekozen in de omgevingsvisie. Beleidsuitgangspunt 72 dekt beter de lading.
13.	Ontwikkelen regionaal beleid voor duurzaam toerisme/ verbeteren spreiding toerisme. (Duurzaamheidsagenda Edam-Volendam 2018-2035) (Strategisch)	Dubbelop	Dit uitgangspunt is dubbelop met de uitgangspunten uit de toeristische visie die zijn opgenomen in deze Nota van Uitgangspunten.
14.	De focus in Volendam ligt op het upgraden/ moderniseren van het toeristisch product. (Toeristische Visie) (Tactisch)	Dubbelop	Dit uitgangspunt is dubbelop met uitgangspunt nummer 89.
15.	Stimuleren van een specifiek programma om de toekomstbestendigheid van het immateriële erfgoed te realiseren met lokale en/of landelijke samenwerkingspartners. (Beleidsnota Kunst en Cultuur 2018-2022) (Tactisch)	Verouderd	Dit uitgangspunt is opgenomen in programma Waterfront en daarmee achterhaald.
16.	Cultuurhistorische waarden krijgen een volwaardige plek in de belangenafweging. (Bestemmingsplan buitengebied Zeevang 2016) (Strategisch)	Verouderd	De inhoud van dit uitgangspunt is al opgenomen in de Omgevingswet zelf.
17.	Basisuitgangspunten van de visie voor het waterfrontgebied zijn: - benutten van de potentie van het waterfront als onderdeel van de IJsselmeerkust; - aan elkaar koppelen van de verschillende sferen van het Kleiperkgebied, Haven-zuid, Slobbeland en Marinapark en bevorderen van	Verouderd	Dit uitgangspunt is overgenomen in de omgevingsvisie en hier ook verdiept.

	een meer continue route. (Structuurvisie Edam-Volendam 2009) (Tactisch)		